

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ζωή Γαβριηλίδου · Ιφιγένεια Δόση · Ευανθία Κωνσταντινίδου · Αναστασία Παπαχρήστου
Γεωργία Σιαφαλάκη · Ιωάννα Τζιβάνη · Σουλτάνα Τσιγγίδου · Ελίνα Χατζηπαπά

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

η γλώσσα μας



Βιβλίο
μαθητή /
μαθήτριας

2

Β' δημοτικού

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Η γλώσσα μας
Β΄ Δημοτικού
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Βιβλίο μαθητή / μαθήτριας

Β΄ τεύχος

Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης

Συντονίστρια / Αξιολογήτρια

Παπανικολάου Παναγιώτα

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Αξιολογήτρια

Κατσιώπη Παρασκευή

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Αξιολογήτρια

Υφαντίδη Νεκταρία

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Τεχνικός Εμπειρογνώμονας

Ρήγος Γεώργιος

Πτυχιούχος Πληροφορικής

Επικουρικός Εμπειρογνώμονας

Μποζιονέλος Γαβριήλ

Πτυχιούχος Γραφιστικής

Υπεύθυνος του μαθήματος/γνωστικού αντικειμένου στο πλαίσιο της Πράξης

Αθανάσιος Γιαννίκας, Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ

Μέλος της Επιστημονικής Ομάδας Έργου (ΕΟΕ) της Πράξης

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη Διδακτικών Βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνη Πράξης

Πολυξένη Μπίλλα

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

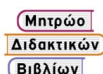
Προϊσταμένη Τμήματος Β΄ Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Πράξης

Άννα-Αικατερίνη Λυκούρη

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»**



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού



Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ζωή Γαβριηλίδου • Ιφιγένεια Δόση • Ευανθία Κωνσταντινίδου • Αναστασία Παπαχρήστου
Γεωργία Σιαψαλάκη • Ιωάννα Τζιβάνη • Σουλτάνα Τσιγγίδου • Ελίνα Χατζηπαπά

Η γλώσσα μας
Β΄ Δημοτικού
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Βιβλίο μαθητή / μαθήτριας

Β΄ τεύχος







ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Η γλώσσα μας | Β΄ Δημοτικού | Β΄ τεύχος

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Ζωή Γαβριλίδου , Καθηγήτρια Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Επιστημονική υπεύθυνη Ιφιγένεια Δόση , Επίκουρη καθηγήτρια Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Συντονίστρια Ευανθία Κωνσταντινίδου , Εκπαιδευτικός, Δρ Γλωσσολογίας Αναστασία Παπαχρήστου , Εκπαιδευτικός Γεωργία Σιαψαλάκη , Εκπαιδευτικός Ιωάννα Τζιβάνη , Εκπαιδευτικός Σουλτάνα Τσιγχίδου , Σύμβουλος Εκπαίδευσης Ελίνα Χατζηπαπά , Εκπαιδευτικός, Δρ Γλωσσολογίας
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	Ευαγγελία Γουτιάνου , Εικονογράφος - Γραφίστρια
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ	Ευαγγελία Γουτιάνου , Εικονογράφος - Γραφίστρια Αλεξάνδρα Παπαγιάννη , Αρχιτέκτων - Γραφίστρια Χάρης Δημολιάτης , Γραφίστας
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ	Ευαγγελία Γουτιάνου , Εικονογράφος - Γραφίστρια
ΑΝΑΠΤΥΞΗ	Συγγραφική Ομάδα
ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	Στέφανος Γιασιράνης , Εκπαιδευτικός, Δρ Παιδαγωγικής
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	Σταυρούλα Αντωνοπούλου , Εκπαιδευτικός, Δρ Γλωσσολογίας
ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΩΝ	Δημήτρης Σεμιτέκολο , Γραφίστας - Σχεδιαστής Ιστοσελίδων
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ -	Ελένη Καραντζόλα , Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ	

Τα παρακάτω σύμβολα θα σε βοηθήσουν στο ταξίδι αυτό:

Αναπτύσσουμε τις δεξιότητές μας

Κατανοούμε προφορικά κείμενα		Παράγουμε προφορικό λόγο	
Κατανοούμε γραπτά κείμενα		Γράφουμε κείμενα	




Χτίζουμε το λεξιλόγιό μας και ανακαλύπτουμε κανόνες της γλώσσας

Μαθαίνουμε νέες λέξεις		Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά	
Ανακαλύπτουμε «μυστικά» της γλώσσας		Θυμόμαστε «μυστικά» της γλώσσας που μάθαμε	

Εργαζόμαστε μαζί στην τάξη

Συζητάμε στην τάξη		Διαβάζουμε ολόκληρα βιβλία	
Χωριζόμαστε σε ομάδες		Δουλεύουμε στον ρυθμό μας	
Παρατηρούμε την εικόνα		Παρακολουθούμε βίντεο	
Σκεφτόμαστε τι μάθαμε			

Θα μας βοηθήσουν και αυτά....

Παρατηρούμε τον βαθμό δυσκολίας των ερωτήσεων	
Διαβάζουμε τις στρατηγικές και σχεδιάζουμε τις κινήσεις μας	
Συμβουλευόμαστε το Τετράδιο Εργασιών	

Στην ενότητα αυτή

Κειμενικοί τύποι,
Πολυτροπικότητα

Ακούμε, βλέπουμε, διαβάζουμε

3. Πώς νιώθουμε και τι σκεφτόμαστε;

[Σελ. 8-29]

- Διαβάζουμε και φτιάχνουμε κόμικς, λεζάντες, αφίσες
- Μιλάμε και γράφουμε για τα συναισθήματά μας
- Συγκρίνουμε πώς αντιλαμβάνονται τα συναισθήματα οι άνθρωποι και οι μηχανές
- Δημιουργούμε το δικό μας λεξικό
- Αφηγήσεις
- Αφίσες, λεζάντες, κόμικς, λεξικά, πίνακες ζωγραφικής
- Μια κινηματογραφική αφίσα παιδικής ταινίας
- Ένα κόμικ που μιλά για τη φιλία
- Ένα κείμενο για συναισθήματα
- Δυο πίνακες ζωγραφικής «Τα πρώτα βήματα» και την «προσωπογραφία κοριτσιού»
- Βίντεο για τα συναισθήματα
- Τα σημεία ενός κειμένου που αναφέρονται στα συναισθήματα των ηρώων

4. Πώς αλλάζει η φύση;

[Σελ. 30-51]

- Διαβάζουμε περιγραφικά κείμενα και αφίσες
- Μιλάμε και γράφουμε για τη φύση και το περιβάλλον μας
- Περιγράφουμε τοπία και συναισθήματα
- Περιγραφές, αφηγήσεις
- Αφίσες, φωτογραφίες, εικόνες, πίνακες ζωγραφικής, σχεδιαγράμματα, λεζάντες, παραμύθια, ποιήματα, τραγούδια, πειράματα, συνεντεύξεις, δελτία καιρού, άρθρα σε ιστοσελίδα
- Ένα περιγραφικό κείμενο για τους βιότοπους
- Ένα παραμύθι για το «Δάσος της αγάπης»
- Πίνακες ζωγραφικής του Βαν Γκογκ
- Μια αφίσα για δραστηριότητες στη φύση
- Ήλιος: ποίημα & σχεδιάγραμμα
- Φανταστικές ιστορίες για το δάσος
- Δελτία καιρού

5. Τι κάνουμε στο σπίτι; Τι κάνουμε στο σχολείο;

[Σελ. 52-73]

- Αφηγούμαστε φανταστικές ιστορίες και στέλνουμε email
- Διαβάζουμε λίστες και πινακίδες
- Συγκρίνουμε πώς αναπαριστούν πληροφορίες οι άνθρωποι και οι μηχανές
- Περιγραφές, αφηγήσεις
- Λίστες, email, πινακίδες, φανταστικές αφηγήσεις, σήματα τροχαίας, ηχητικά βιβλία
- Φανταστικές ιστορίες για έναν νταή στο σχολείο, ένα κορίτσι που ξεχνούσε την ορθογραφία στο σχολείο και έναν δράκο
- Λίστες με ψώνια και δραστηριότητες στο σχολείο και το σπίτι
- Σήματα τροχαίας και πινακίδες

Επετειακή ενότητα: Τι γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά; [Σελ. 74-77]

- Διαβάζουμε κείμενα για τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά
- Συζητάμε για τα παραδοσιακά κάλαντα
- Γνωρίζουμε τα πιο γνωστά γλυκά των Χριστουγέννων
- Γνωρίζουμε το Διαδίκτυο και την Τεχνητή Νοημοσύνη
- Κάλαντα, πίνακες ζωγραφικής, συνταγές, χάρτες, φανταστικές ιστορίες
- Τον πίνακα ζωγραφικής «Τα κάλαντα» του Ν. Λύτρα
- Τις φανταστικές ιστορίες για τα Χριστούγεννα

Επετειακή ενότητα: Τι γιορτάζουμε την Καθαρή Δευτέρα;

[Σελ. 78-80]

- Συζητάμε για την Καθαρή Δευτέρα
- Δημιουργούμε το δικό μας ποίημα
- Γινόμαστε μάγειρες
- Ποιήματα, συνταγές, εικόνες
- Το ποίημα «Χαρταετοί στον ουρανό»

Συζητάμε, γράφουμε, συνθέτουμε

Ανακαλύπτουμε πώς λειτουργεί η γλώσσα

Χτίζουμε το λεξιλόγιό μας

Στρατηγικές

- Μια φανταστική ιστορία για τον Μικρό Πρίγκιπα
- Τους διαλόγους σε ένα κόμικ
- Ζωγραφιές με τα συναισθήματα
- Λεζάντες
- Μια αφίσα για μια ταινία
- Λήμματα για το λεξικό μας

- Ρήματα στο τώρα και στο χθες
- Διαφορετικές μορφές επιθέτων και ουσιαστικών
- Σημεία στίξης
- Δίψηφα φωνήεντα και δίφθογγοι
- Διαλυτικά

- Λέξεις σχετικές με συναισθήματα

- Μαντεύουμε από τον τίτλο και την εικόνα

- Μια περιγραφή ενός μέρους
- Λεζάντες για πίνακες ζωγραφικής
- Πλακάτ για να διαμαρτυρηθούμε για περιβαλλοντικά προβλήματα
- Ένα εκκρεμές για τον καιρό
- Ημερολόγιο καιρού

- Σύνθετες λέξεις
- Χρονικά επιρρήματα
- Αντιστοίχιση προφοράς και γραφής
- Σύνδεση προτάσεων με τα και, ή, όμως, αλλά
- Ανάγνωση και γραφή λέξεων με όμοια σύμφωνα

- Λέξεις σχετικές με τις εποχές και τα καιρικά φαινόμενα

- Μαντεύουμε από τον τίτλο και την εικόνα
- Κωδικοποίηση με σχεδιάγραμμα
- Αναζητούμε αρχή, μέση, τέλος, σε ένα κείμενο

- Περιγραφή ενός σχολείου
- Για τον σχολικό εκφοβισμό
- Το συμβόλαιο της τάξης μας
- Ανακαλύψεις στην αυλή
- Λίστα με παιχνίδια
- Ένα email στον μπαμπά μας
- Ιστορία για ένα σχολείο στο διάστημα

- Συμφωνικά συμπλέγματα δύο και τριών συμφώνων
- Συνειδητοποίηση τριών χρονικών βαθμίδων
- Τοπικά επιρρήματα
- Πληθυντικός ευγενείας
- Καταφατικές και ερωτηματικές προτάσεις

- Λέξεις σχετικές με τη σχολική και οικογενειακή ζωή

- Μαντεύουμε από τον τίτλο και την εικόνα
- Από το γενικό στο ειδικό
- Γράφω με σχεδιάγραμμα

- Λέξεις σχετικές με τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά

- Μαντεύουμε από τον τίτλο και την εικόνα

- Ένα ποίημα για τον χαρταετό

- Λεξιλόγιο σχετικό με την Καθαρή Δευτέρα

- Μαντεύουμε από τον τίτλο και την εικόνα

3

Πώς νιώθουμε και τι σκεφτόμαστε;

**ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ
και ΦΤΙΑΧΝΟΥΜΕ**
κόμικς, λεζάντες,
αφίσες

**ΜΙΛΑΜΕ
και ΓΡΑΦΟΥΜΕ**
για τα
συναισθήματά μας

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ
το δικό μας λεξικό

ΣΥΓΚΡΙΝΟΥΜΕ
πώς αντιλαμβάνονται
τα συναισθήματα
οι άνθρωποι και οι
μηχανές





1. Ας παρατηρήσουμε προσεκτικά τις εικόνες και ας σκεφτούμε:

1. Μπορούν άραγε να αλλάξουν τα συναισθήματα ενός ανθρώπου μέσα σε μια στιγμή;
2. Είναι σημαντικό να εκφράζουμε όσα νιώθουμε και σκεφτόμαστε; Σε τι μας βοηθάει αυτό;
3. Πώς νιώθουμε σήμερα; Κυκλώνουμε μία από τις εικόνες και αιτιολογούμε. Αν δε νιώθουμε κάτι, από αυτά που δείχνουν οι εικόνες, ζωγραφίζουμε τη δική μας εικόνα.
4. Νιώθουν οι μηχανές και τα ρομπότ συναισθήματα;
5. Πώς αναγνωρίζουν τα συναισθήματα τα ρομπότ και οι μηχανές;



2. Συμπληρώνουμε τον πίνακα.

Τι γνωρίζω για τα συναισθήματα;	Τι θέλω να μάθω;

3.1

Τι συναισθήματα «κουβαλάμε» μέσα μας;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ να αναγνωρίζουμε ποιες πληροφορίες περιέχει μια αφίσα
- ✓ να κατασκευάζουμε μια αφίσα
- ✓ να δημιουργούμε το δικό μας λεξικό

ΚΕΙΜΕΝΟ 1



Αυτή είναι μια αφίσα. Στις αφίσες δίνουμε με συνοπτικό τρόπο πληροφορίες για το πότε γίνεται και σε ποιο μέρος ένα γεγονός. Μία αφίσα έχει εικόνες και φωτογραφίες και μπορεί να διαφημίζει κάτι ή να παρακινεί τον κόσμο να κάνει κάτι.

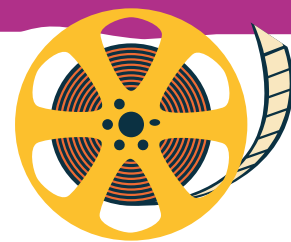


Εικόνα από συλλογή της συγγραφικής ομάδας

Από πού μπορούμε να ξεχωρίσουμε τον τίτλο της ταινίας στην αφίσα;

Ας εντοπίσουμε τις λέξεις του τίτλου στο λεξικό μας!

Στην αφίσα υπάρχουν οι λέξεις **ΤΑΙΝΙΑ**, **ΚΕΦΑΛΙ**, **ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥΣ**. Τι μας δείχνουν; (πρόσωπο, ζώο, πράγμα, τόπος, συναίσθημα, κ.ά.)



1. Παρατηρούμε την αφίσα και απαντάμε στις ερωτήσεις

- Για ποιον λόγο έχει δημιουργηθεί η παραπάνω αφίσα;
- Έχετε δει αυτήν την ταινία; Για τι μιλάει;
- Ποιες πληροφορίες μάς δίνει η παραπάνω αφίσα; Ποιες από αυτές τις παίρνουμε από το κείμενο και ποιες από την εικόνα;

- Πώς σχετίζεται η παραπάνω αφίσα με το περιεχόμενο της ενότητας που θα ασχοληθούμε;
- Φτιάχνουμε μια δική μας σχετική ερώτηση και ζητάμε από τους συμμαθητές μας να την απαντήσουν.
- Ας δημιουργήσουμε τη δική μας αφίσα για την αγαπημένη μας ταινία που προβάλλεται στους κινηματογράφους. Πριν ξεκινήσουμε, διαβάζουμε περισσότερες πληροφορίες.

Φτιάξε
τη δική σου
αφίσα ταινίας



- Με ποιον από τους παραπάνω ήρωες ταυτιζόμαστε; Γιατί;
- Αν δεν έχουμε δει την ταινία, η αφίσα θα μας έκανε να θέλουμε να τη δούμε;



Βρίσκουμε πληροφορίες για τις λέξεις του τίτλου της αφίσας στο λεξικό μας στη δραστηριότητα 1.



Μαθαίνουμε τι δηλώνουν οι λέξεις σαν αυτές στις πληροφορίες της αφίσας και ποιες λέξεις συνήθως τις συνοδεύουν στις δραστηριότητες 2-5.



3.1 Τι συναισθήματα «κουβαλάμε» μέσα μας;



2. Πάμε θέατρο;

Χωριζόμαστε σε τέσσερις ομάδες!

Κάθε ομάδα θα έχει από ένα συναίσθημα (**χαρά, λύπη, ενθουσιασμός, θυμός**) και θα αναλάβει να διαβάσει το παρακάτω κείμενο με τον συγκεκριμένο συναισθηματικό τόνο! Μπορούμε να μοιράσουμε μεταξύ μας τους ρόλους της ομάδας (σκηνοθέτης, αφηγητής)! Μπορούμε, επίσης, να ζητήσουμε και τις συμβουλές του/της δασκάλου/ας Θεατρικής Αγωγής! Για να δούμε... Ποια ομάδα θα καταφέρει να εκφραστεί καλύτερα;

Κάθε καλοκαίρι πηγαίνουμε στο σπίτι μας στη θάλασσα! Το πρωί ξυπνάμε νωρίς και αφού φάμε το πρωινό μας κάνουμε βόλτα στην ακρογιαλιά! Μόλις περάσει λίγο η ώρα, βάζουμε το μαγιό μας και πάμε για βουτιές! Η μαμά μάς λέει να μην πάμε στα βαθιά και να είμαστε κοντά στην αμμουδιά για να μας βλέπει! Ο μικρότερος αδερφός μου θέλει να είναι δίπλα μου συνέχεια και να φτιάχνουμε μαζί πύργους στην άμμο!



3. Όταν εκφράζουμε τους φόβους μας, συνήθως νιώθουμε λίγο καλύτερα! Όλοι φοβόμαστε και από κάτι! Γράφουμε στο τετράδιό μας κάποιους μικρούς ή μεγάλους φόβους μας.



Μα μόνο εγώ φοβάμαι τόσο πολύ;



Οι μηχανές και τα ρομπότ, όπως εγώ, δε νιώθουμε φόβο ούτε κάποιο άλλο συναίσθημα. Μπορούμε, όμως, να καταλάβουμε τα συναισθήματα των άλλων σε φωτογραφίες, συγκρίνοντας το σχήμα του στόματος, των ματιών και των φρυδιών.



4. Αναζητούμε στο λεξικό



Αγαπημένοι μου φίλοι, ήρθε η ώρα να δημιουργήσετε το δικό σας ατομικό λεξικό! Το μόνο που πρέπει να πάρετε είναι έναν φάκελο με διαφάνειες. Ετοιμάσα φύλλα εργασίας για όλα τα γράμματα της αλφαβήτας με διάφορες δραστηριότητες, τα οποία θα τοποθετείτε στον φάκελό σας σε αλφαβητική σειρά.

Τις λέξεις που βρίσκουμε σε ένα λεξικό τις λέμε και λήμματα!



Μην ξεχάσετε να διαβάσετε πρώτα τις οδηγίες που πρέπει να ακολουθήσετε!



Ωραία! Ακούστε με προσεκτικά! Οι δραστηριότητες σε κάθε φύλλο θα αφορούν μόνο μία λέξη. Την κάθε λέξη θα τη γράφετε σε ένα πλαίσιο, στο ταμπελάκι από το αερόστατο.



Εγώ αγχώθηκα λίγο τώρα! Θα μπορέσουμε να το φτιάξουμε σωστά; Βέβαια θα είναι πολύ σημαντικό να έχουμε το δικό μας λεξικό και να αναζητάμε εκεί όσες λέξεις δε θυμόμαστε!

3.1

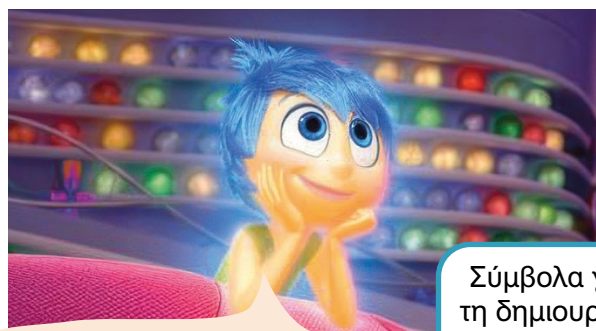
Τι συναισθήματα «κουβαλάμε» μέσα μας;



Στο λεξικό σας θα προσθέσετε τις λέξεις που θα επιλέγει ο δάσκαλός σας από κάθε ενότητα του βιβλίου. Για κάθε λέξη που θα επιλέξει, εσείς θα έχετε να συμπληρώσετε κάποιες πληροφορίες.



Θα μας εξηγήσεις, επιτέλους, ποιες είναι οι πληροφορίες που πρέπει να βρίσκουμε κάθε φορά;



Τα έχω όλα έτοιμα!
Ας τα δούμε.

Σύμβολα για τη δημιουργία λεξικού



Φύλλα εργασίας για τη δημιουργία του λεξικού μας



Πότε πρόλαβες και τα ετοίμασες όλα αυτά;



Κάτι τελευταίο, πριν ξεκινήσουμε! Θυμάστε πώς είπαμε ότι λέμε τις λέξεις που βρίσκονται σε ένα λεξικό;



Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά τη σημασία της λέξης **συναίσθημα**, αφού την αναζητήσουμε στο σχολικό λεξικό μας.



Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι πληροφορίες παίρνουμε από μια αφίσα; Πώς δημιουργούμε ένα λεξικό; Τι μας δυσκόλεψε;

3.2 Τι συναισθήματα μάς δημιουργεί η φιλία;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ Πώς να διαβάζουμε και να φτιάχνουμε ένα κόμικ
- ✓ Πώς να γράφουμε ένα παραμύθι

Ο Μικρός Πρίγκιπας

ΚΕΙΜΕΝΟ 1



Τι θα δούμε σε αυτό το απόσπασμα;

3.2

Τι συναισθήματα μάς δημιουργεί η φιλία;



Ο Μικρός Πρίγκιπας (λίγα λόγια για το βιβλίο)



Για ποιον λόγο χρησιμοποιούμε τα σύμβολα με γαλάζιο χρώμα;

Στέλλα Στεργίου, εκδ. Polaris (προσαρμογή της νουβέλας του Αντουάν ντε Σεντ-Εξιπερί)



Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά: Ο χρόνος που ξόδεψα για το τριαντάφυλλό μου είναι που το κάνει σημαντικό.



Αυτό το κείμενο είναι ένα κόμικ. Το κόμικ είναι μια σειρά από εικόνες και λίγα λόγια που αφηγούνται μια ιστορία.



1. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Ποια είναι τα δύο πρόσωπα που παίρνουν μέρος στην παραπάνω ιστορία;
- Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά του κόμικ;



- Εμείς πώς θα αντιδρούσαμε, αν είχαμε μια παρόμοια εμπειρία με τον Μικρό Πρίγκιπα; Θα προσπαθούσαμε να δημιουργήσουμε έναν νέο φίλο;
- Τι καταλαβαίνουμε με τη φράση της αλεπούς στον Μικρό Πρίγκιπα: **«ΜΟΝΑΧΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΒΛΕΠΕΙΣ ΚΑΘΑΡΑ! ΤΟ ΟΥΣΙΩΔΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΟΡΑΤΟ ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ...»**;
- Ας σκεφτούμε έναν διάλογο που θα μπορούσε να συμβεί μεταξύ δύο χαρακτήρων από το κείμενο.

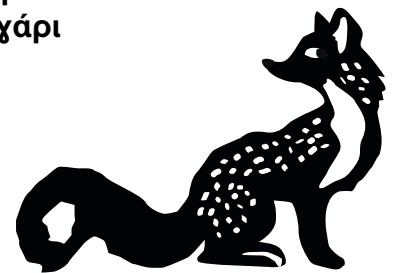
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά στοιχεία του κόμικ που μας κέντρισαν το ενδιαφέρον; Γιατί;



Μαθαίνουμε τι είναι αυτά τα σύμβολα (. , ; ... ! «») και πώς τα χρησιμοποιούμε στις δραστηριότητες 1-3 καθώς και τα φωνήεντα που ακούγονται σαν μια φωνή στις δραστηριότητες 4-6.



2. Σκεφτόμαστε για λίγο την ιστορία που περιγράφει το κόμικ. Στη συνέχεια, την αφηγούμαστε στο ζευγάρι μας και, τέλος, την παρουσιάζουμε στην τάξη, περιγράφοντας τα συναισθήματα των ηρώων.



3. Για τον Μικρό Πρίγκιπα είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι απέκτησε έναν νέο φίλο!

Εμείς πώς νιώθουμε, όταν γνωρίζουμε νέους φίλους;

Περιγράφουμε στο τετράδιό μας τα συναισθήματά μας για έναν φίλο ή μια φίλη που γνωρίσαμε πρόσφατα, τα αιτιολογούμε και συνοδεύουμε τις σκέψεις μας από μια ζωγραφιά ή μια εικόνα από το διαδίκτυο για τη φιλία.

3.2

Τι συναισθήματα μάς δημιουργεί η φιλία;



4. Ας γίνουμε κι εμείς παραμυθάδες και ας γράψουμε την ιστορία του μικρού πρίγκιπα σαν παραμύθι. Θα μας βοηθήσουν τα παρακάτω συννεφάκια!

1. Ποιοι είναι οι ήρωες;

2. Πού και πότε συμβαίνουν τα γεγονότα;

4. Λύση προβλήματος ή δίδαγμα

3. Τι συμβαίνει και πώς (σε χρονική σειρά);

5. Σκέψεις και συναισθήματα ηρώων

Το παραμύθι είναι μια φανταστική ιστορία ή αφήγηση. Ξεκινά με το «Μια φορά και έναν καιρό», περιγράφει τι έγινε στην αρχή, μέση και τέλος της ιστορίας και τελειώνει με το «έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα».



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



5. Ο Γκάρφιλντ, ο διάσημος γάτος, αποφάσισε να διοργανώσει ένα πάρτι γενεθλίων για έναν φίλο του και αρχίζει τις προετοιμασίες με τους υπόλοιπους από την παρέα! Όμως το σπίτι είναι σε κακό χάλι... Θα προλάβουν να κάνουν έκπληξη στον φίλο τους; Συμπληρώνουμε τα συννεφάκια με τα λόγια των ηρώων στο παρακάτω κόμικ, αποδίδοντας τα συναισθήματά τους.



Το κρυπτόλεξο των συναισθημάτων



Κόμικ, εικόνες τεχνητής νοημοσύνης



Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι είναι το κόμικ και πώς φτιάχνουμε ένα δικό μας; Πώς γράφουμε ένα παραμύθι; Τι μας δυσκόλεψε; Τι άλλο θα θέλαμε να μάθουμε;

3.3

Μπορούν να αλλάξουν τα συναισθήματα;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ να περιγράφουμε τα συναισθήματά μας με τις κατάλληλες λέξεις
- ✓ να εντοπίζουμε τα σημεία ενός κειμένου που αναφέρονται στα συναισθήματα των ηρώων
- ✓ να γράφουμε λεζάντες

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

«Τα παπούτσια των άλλων»

-Ματού, έλα να φάμε.
-Μα **περιμένω** τη μαμά!

-Θ' αργήσει. Με πήρε τηλέφωνο.
Έχει πολλή δουλειά σήμερα και δεν θα μπορέσει να ζητήσει άδεια, Έλα... θα δούμε ταινία μετά το φαγητό.

Η μαμά γύρισε αργά. Εγώ δεν της είπα ούτε «γεια». Ήμουν πολύ θυμωμένη.

-Έχεις δίκιο, Ματού. Δεν έπρεπε να σου το υποσχεθώ χωρίς να είμαι σίγουρη ότι θα τα καταφέρω. Αν έφευγα νωρίς μια μέρα με τόση δουλειά, μάλλον θα με απέλυαν. Μετά, θα ήταν πολύ δύσκολα τα πράγματα, για όλους μας.

Ας ακούσουμε την αρχή της ιστορίας



Έκλεισα τ' αφτιά μου. Δεν ήθελα να ακούσω τι έλεγε η μαμά. Μιλούσε κάμποση ώρα κι εγώ είχα κλεισμένα τα αυτιά μου. Ξέσφιξα λίγο τις παλάμες και «...μπες λίγο στα παπούτσια μου», την **άκουσα** να λέει.

- Τι είπες;
- Είπα, αγάπη μου, ότι θα ήθελα να προσπαθήσεις να με καταλάβεις.
- Όχι αυτό, κάτι με παπούτσια είπες.
- Α ναι... είναι μια έκφραση.

Παρατηρούμε τις λέξεις **περιμένω** και **άκουσα**. Σε τι τελειώνουν; Γιατί διαφέρουν;



Είπα «μπες λίγο στα παπούτσια μου!»
Έλα στη θέση μου δηλαδή... Τι λες; Θα
προσπαθήσεις να με καταλάβεις λίγο;
-Ναι, έδειξα με το κεφάλι μου.

Αλκηστη Χαλικιά, Ίκαρος

Εντοπίζουμε τη
λέξη **έδειξα** και την
αναζητούμε στο λεξικό.



Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά:
Είπα «μπες λίγο στα παπούτσια μου!». Έλα στη θέση μου δηλαδή.



1. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Ποιος είναι ο κύριος χαρακτήρας του κειμένου;
- Πώς αλλάζουν τα συναισθήματα της κεντρικής ηρωίδας μέσα στο κείμενο και για ποιους λόγους; Να εντοπίσουμε τα σημεία του κειμένου όπου φαίνεται η αλλαγή των συναισθημάτων.
- Πώς θα αντιδρούσαμε αν ήμασταν στη θέση της ηρωίδας του κειμένου;
- Τι θέλει να δείξει με τη φράση «μπες λίγο στα παπούτσια μου» η μητέρα της ηρωίδας; Σε ποιες περιπτώσεις χρησιμοποιούμε αυτήν τη φράση στην καθημερινή ζωή;
- Πώς η αργοπορία της μητέρας επηρεάζει τη συμπεριφορά και τα συναισθήματα της ηρωίδας;
- Θα προτείναμε στον/στη φίλο μας/φίλη μας να διαβάσει αυτό το κείμενο; Γιατί;



Αναζητούμε τις λέξεις περιμένω, θ' αργήσει, γύρισε, θα τα καταφέρω, θέση στο λεξικό μας και βρίσκουμε πληροφορίες για αυτές στις δραστηριότητες 1-2

3.3

Μπορούν να αλλάξουν τα συναισθήματα;



Μαθαίνουμε τα μέρη του ρήματος και πώς αυτά αλλάζουν στο τώρα (παρόν) και στο χθες (παρελθόν) στις δραστηριότητες 3-4.



2. Ώρα για παιχνίδι ρόλων! Φανταζόμαστε τη συνέχεια της παραπάνω ιστορίας και σκεφτόμαστε έναν διάλογο που θα μπορούσε να συμβεί ανάμεσα στον πατέρα, στη μητέρα και στην κεντρική ηρωίδα που προσπαθεί να μπει στη θέση της μητέρας της, εκφράζοντας τα συναισθήματά τους. Αφού μοιράσουμε τους ρόλους, αναπαριστούμε μια τέτοια σκηνή με δύο συμμαθητές μας στην τάξη.



3. Παρατηρούμε τον παρακάτω πίνακα:



«Τα πρώτα βήματα»,
πίνακας ζωγραφικής του Γεώργιου Ιακωβίδη

Τι είναι αυτή η μικρή καρτέλα και σε τι χρησιμεύει;

Τι απεικονίζει ο διπλανός πίνακας;
-Τι μας έκανε περισσότερη εντύπωση σε αυτόν;
-Ποια συναισθήματα θέλει να αποδώσει ο ζωγράφος με αυτόν τον πίνακα;
-Ποια συναισθήματα μας προκαλεί ο πίνακας και τι εικόνες μας δημιουργεί;



Αυτή είναι μια λεζάντα. Η λεζάντα είναι μια πρόταση που βάζουμε κάτω από μια φωτογραφία ή εικόνα για να εξηγήσουμε τι ακριβώς βλέπουμε σε αυτήν. Είναι σαν μια περιγραφή που μας βοηθάει να καταλάβουμε την εικόνα καλύτερα.

Ας κάνουμε κι εμείς το ίδιο, γράφοντας τη λεζάντα στον παρακάτω πίνακα ζωγραφικής.



Προσωπογραφία κοριτσιού
Τη ζωγράφισε ο σπουδαίος ζωγράφος Νίκος Χατζηκυριάκος-Γκίκας. Κατασκευάστηκε με λάδι σε χαρτόνι και ολοκληρώθηκε το 1943. Βρίσκεται στο Μουσείο Μπενάκη στην Αθήνα.

Πώς φτιάχνουμε μια λεζάντα;



4. Σκεφτόμαστε πόσα διαφορετικά συναισθήματα αλλάζουμε μέσα στη μέρα! Χωριζόμαστε σε τρεις ομάδες. Τα μέλη κάθε ομάδας α) θα περιγράψουν πότε νιώθουν ένα από τα παρακάτω τέσσερα συναισθήματα, β) θα δείξουν ζωγραφίζοντας στα πλαίσια πώς νιώθουν σε κάθε περίπτωση, γ) θα αναζητήσουν πίνακες ζωγραφικής που να αποδίδουν αυτά τα συναισθήματα.

Ένωσα χαρά, όταν

.....
.....
.....
.....

Ένωσα φόβο, όταν

.....
.....
.....
.....

Ένωσα θυμό, όταν

.....
.....
.....
.....

Ένωσα λύπη, όταν

.....
.....
.....
.....

Τι είναι όμως χαρά; Τι είναι φόβος;
Τι είναι θυμός; Τι είναι λύπη;



Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Πώς εκφράζουμε τα συναισθήματά μας; Πώς γράφουμε λεζάντες; Τι μας δυσκόλεψε; Τι άλλο θα θέλαμε να μάθουμε;



3.4

Τι έμαθα για τα συναισθήματα;



ΜΑΝΤΕΥΩ ΑΠΟ ΤΙΤΛΟ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε την εικόνα και τον τίτλο του κειμένου. Μπορεί να μας βοηθήσουν να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου.



1. Διαβάζουμε και κατανοούμε το παρακάτω κείμενο:



ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Το τερατάκι του Μίλο

Ο Μίλο ζούσε σε ένα **ωραίο, μικρό σπιτάκι** σε ένα **ωραίο, μικρό δρομάκι**. **ΑΓΑΠΟΥΣΕ** τη γειτονιά του για πολλούς λόγους αλλά κυρίως γιατί... ο καλύτερός του φίλος, ο Τζέι, έμενε ακριβώς δίπλα! Ο Μίλο και ο Τζέι μοιράζονταν τις **καλές στιγμές**, τις **κακές στιγμές** και όλες τις ενδιάμεσες. [...]

Τότε, μια μέρα, μια **νέα οικογένεια** μετακόμισε σε ένα **μεγάλο, παλιό σπίτι** στην άλλη πλευρά του δρόμου. Ο Μίλο είδε ένα κορίτσι να τρέχει ενθουσιασμένο στον κήπο. Το κορίτσι χαμογέλασε και τον χαιρέτησε, κι ο Μίλο χαιρέτησε κι αυτός.

Αργότερα το ίδιο απόγευμα, ο Μίλο πήγε να φωνάξει τον Τζέι, αλλά δεν τον βρήκε. Ο Τζέι είχε πάει στο μεγάλο, παλιό σπίτι στην άλλη πλευρά του δρόμου... χωρίς να το πει στον Μίλο.



Κάποιες λέξεις του παραπάνω κειμένου είναι χρωματισμένες! Μπορούμε να ξεχωρίσουμε ποιες είναι επίθετα και ποιες ουσιαστικά;

Τομ Περσιβαλ, εκδ. Ψυχογιός

Αυτό το κείμενο είναι αφηγηματικό. Στην αφήγηση ο συγγραφέας μας διηγείται με συγκεκριμένη χρονική σειρά τι έκαναν οι ήρωες της ιστορίας.

Εξασκούμαστε στα επίθετα και τα ουσιαστικά στις δραστηριότητες 1-3.



2. Η υπόλοιπη ιστορία μάς δίνεται σε εικόνες. Κάτω από κάθε εικόνα περιγράφουμε με μια πρόταση αυτό που πιστεύουμε ότι συμβαίνει και με αυτόν τον τρόπο δείχνουμε πώς συνεχίζεται η ιστορία μας...



1.
.....
.....



2.
.....
.....



3.
.....
.....



4.
.....
.....



5.
.....
.....



6.
.....
.....



7.
.....
.....



8.
.....
.....

3.4

Τι έμαθα για τα συναισθήματα;



3. Και τώρα...ας ενώσουμε τις προτάσεις που γράψαμε στις παραπάνω εικόνες και ας φτιάξουμε μια παράγραφο με τη συνέχεια της ιστορίας!

Ο Μίλο ζούσε σε ένα όμορφο σπιτάκι και δίπλα του έμενε ο καλύτερός του φίλος! Ώσπου, μια μέρα,



Βίντεο για τα συναισθήματα



4. «Το θερμόμετρο των συναισθημάτων»: Εσύ μπορείς να αναγνωρίσεις ποιο συναίσθημα νιώθεις κάθε φορά;

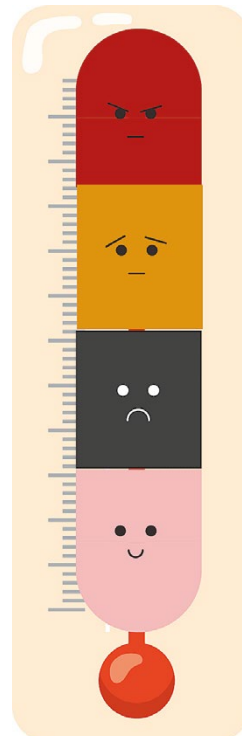


Τα συναισθήματα της Ουρανίας



Η ιστορία που ακούστηκε είναι δημιουργία από τη συγγραφική ομάδα.

- α) Χρωματίζουμε πάνω στο θερμόμετρο των συναισθημάτων που μας δίνεται, τα κουτάκια με τα συναισθήματα που ένιωσε η ηρωίδα στην αρχή και στο τέλος της ιστορίας.

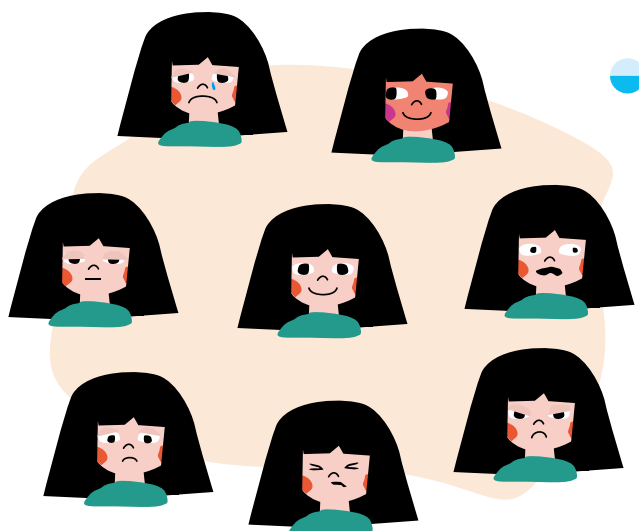


Θυμός/
Αγανάκτηση

Φόβος/Αγχος

Λύπη/
Μελαγχολία

Χαρά/Ευτυχία/
Ηρεμία



- β) Συζητάμε στην τάξη μας και απαντάμε στα παρακάτω ερωτήματα:
- Με ποιον τρόπο εκδηλώνει η Ουρανία τα συναισθήματά της;
 - Αυτή η συμπεριφορά βοηθά την Ουρανία να νιώσει καλύτερα;
 - Πώς αλλιώς θα μπορούσε η Ουρανία να εκφράσει τα συναισθήματά της;

Τι νιώθει το παιδί;



Αυτό μπορώ να το κάνω και εγώ!



Πότε ήταν η τελευταία φορά που νιώσαμε χαρά; Όταν πήγαμε διακοπές με την οικογένειά μας ή μήπως όταν πήραμε ένα όμορφο δώρο για τα γενέθλιά μας;

Ζωγραφίζουμε
πότε νιώσαμε χαρά



3.4 Τι έμαθα για τα συναισθήματα;



5. Τα παιδιά στο παρακάτω κόμικ νιώθουν χαρά για πολλούς λόγους! Μπορούμε να σκεφτούμε πέντε διαφορετικές, χαρούμενες ιστορίες και να συμπληρώσουμε τα λόγια τους;



Κόμικ, εικόνες τεχνητής νοημοσύνης






6. Μπορούμε να φτιάξουμε κι εμείς (στο τετράδιό μας) τη δική μας αφίσα από την αγαπημένη ταινία; Δεν ξεχνούμε να βάλουμε τις απαραίτητες πληροφορίες που πρέπει να έχει μια αφίσα!



Η ενότητα τελειώσει!

Βάζω  στην απάντηση που μου ταιριάζει περισσότερο.

Πόσο καλά κάνω τα παρακάτω:			
Γνωρίζω τι είναι τα συναισθήματα.			
Μπορώ να περιγράψω τα συναισθήματά μου.			
Μπορώ να αναζητώ λέξεις στο λεξικό.			
Μπορώ να δημιουργήσω το δικό μου λεξικό.			
Μπορώ να διαβάζω και να δημιουργώ μια αφίσα.			
Γνωρίζω τι είναι το κόμικ.			
Ξέρω τι είναι οι λεζάντες.			

Συζητάμε τι μάθαμε για τα συναισθήματα.



Διαβάζουμε ολόκληρα βιβλία και κάνουμε δραστηριότητες



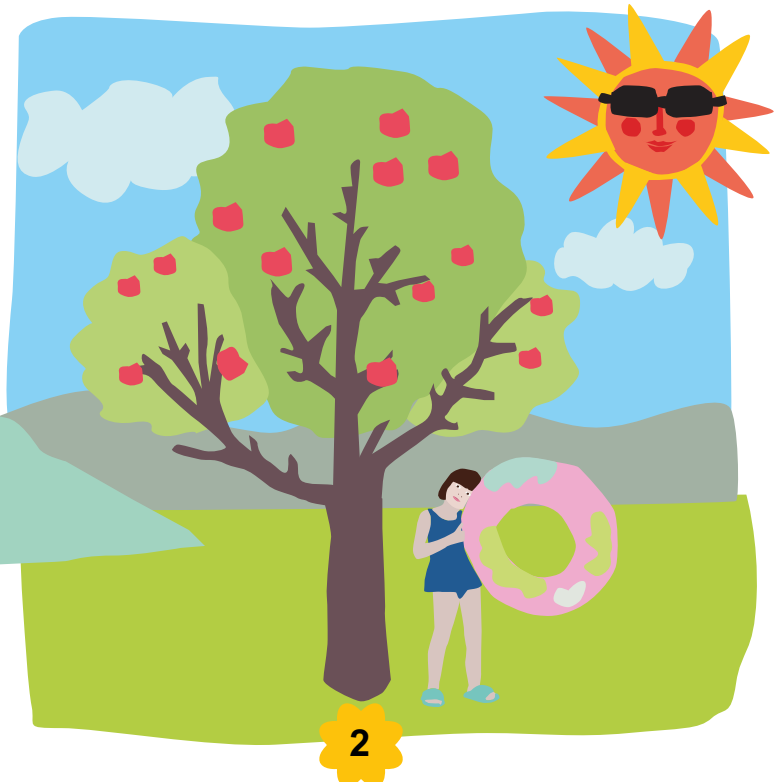
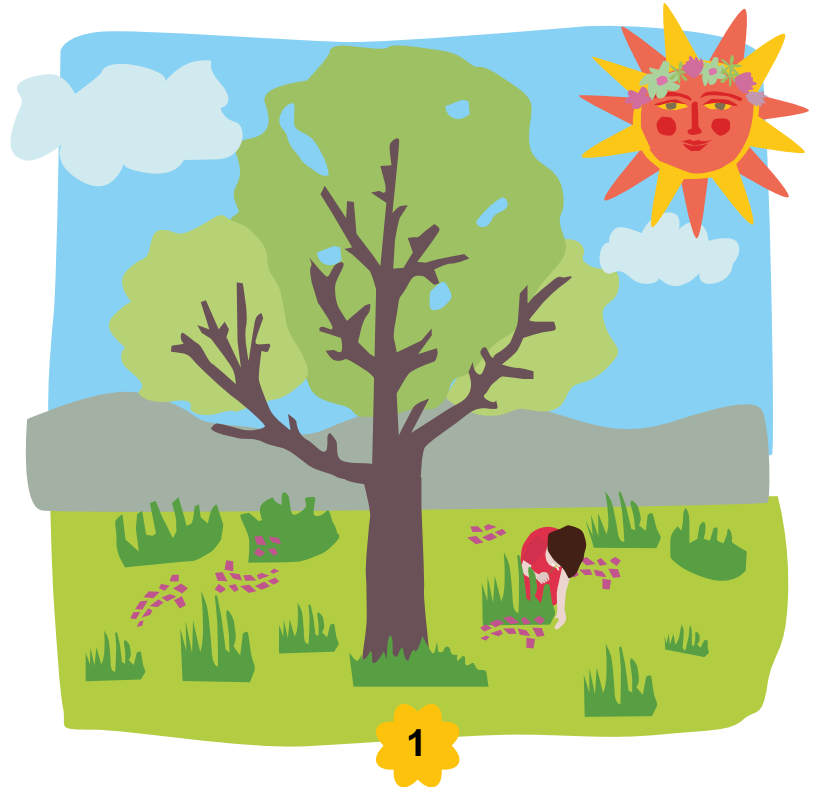
4

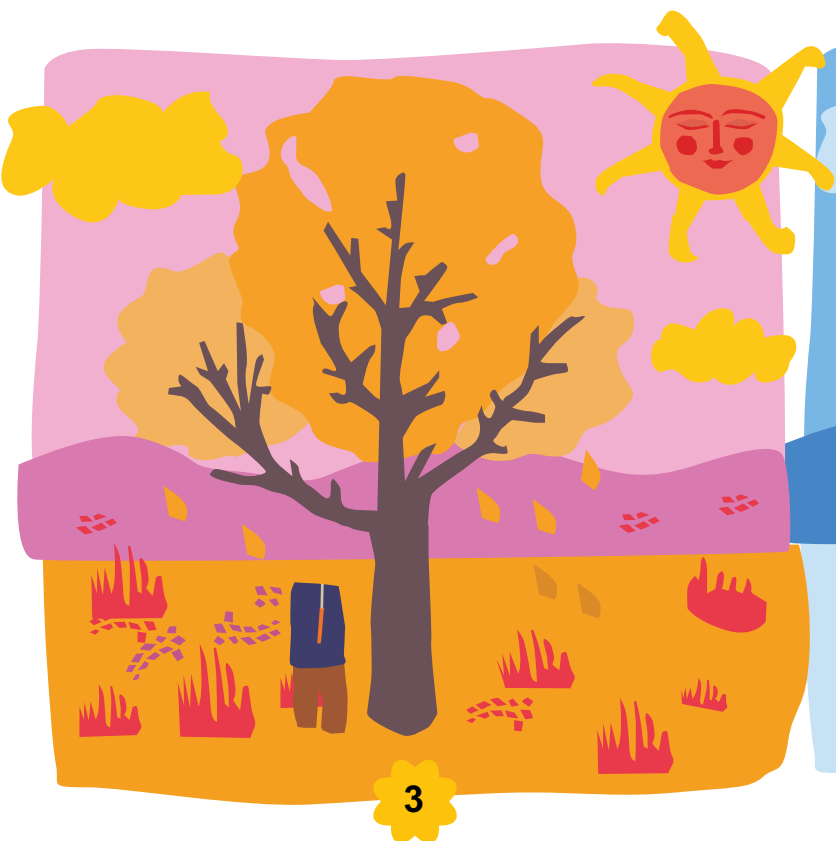
Πώς αλλάζει η φύση;

ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ
περιγραφικά κείμενα
και αφίσες

ΜΙΛΑΜΕ
και **ΓΡΑΦΟΥΜΕ**
για τη φύση και το
περιβάλλον μας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΥΜΕ
τοπία και
συναισθήματα





1. Παρατηρούμε προσεκτικά τις εικόνες 1 έως 4 και σκεφτόμαστε:

1. Τι δείχνουν οι εικόνες;
2. Τι εποχή είναι τώρα; Ας βρούμε την εικόνα που δείχνει αυτή την εποχή και ας την κυκλώσουμε.
3. Πώς είναι ο καιρός σε κάθε εποχή; Πώς διαφέρει από τη μία εποχή στην άλλη;
4. Ποια είναι η αγαπημένη μας εποχή και γιατί; Ας δημιουργήσουμε ένα κολάζ με θέμα την αγαπημένη μας εποχή χρησιμοποιώντας εικόνες από περιοδικά ή από το διαδίκτυο.



4.1 Τι είναι η φύση;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ να αναγνωρίζουμε τα περιγραφικά κείμενα και τα χαρακτηριστικά τους
- ✓ να περιγράφουμε φυσικά τοπία και συναισθήματα
- ✓ να δημιουργούμε δικούς μας πίνακες ζωγραφικής
- ✓ να αναγνωρίζουμε και να δημιουργούμε λεζάντες



1. Παρατηρούμε την παρακάτω εικόνα.



ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε την εικόνα.

Μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου.



Πηγές Αγίας Βαρβάρας Δράμας (2/8/2022) [φωτογραφία], www.naturagraeca.com



2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Τι δείχνει η φωτογραφία;
- Τι μας κάνει να νιώσουμε ή να σκεφτούμε η εικόνα;
● Αν γράφαμε μία λεζάντα κάτω από την εικόνα, ποια θα ήταν αυτή;
- Η φωτογραφία αυτή θέλει να μας παρουσιάσει ένα όμορφο μέρος.
Τα κατάφερε; Θα θέλατε να επισκεφτείτε το συγκεκριμένο μέρος;

3. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε τον τίτλο.

Μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου.



Βιότοποι

Ένα μικρό σύμπλεγμα από πηγές, ποταμάκια και λίμνες που γύρω του απλώνεται ένα αστικό πάρκο στην άκρη της Δράμας, το οποίο αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά αξιοθέατα της πόλης. Οι Πηγές της Αγίας Βαρβάρας αναφέρονται και ως Πάρκο της Αγίας Βαρβάρας.

Παρότι το μέγεθος του πάρκου φτάνει μόλις τα 60 στρέμματα και περιβάλλεται από **πολυκατοικίες** και δρόμους, πρόκειται για ένα ειδυλλιακό τοπίο με ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά που προσελκύει σπάνια είδη της πανίδας. Το πάρκο πήρε το όνομά του από την ομώνυμη εκκλησία της Αγίας Βαρβάρας που βρίσκεται εδώ.

Στο πάρκο και γύρω από τις πηγές υπάρχουν πολλά σημαντικά διατηρητέα κτίρια της πόλης, ένα αμφιθέατρο, εστιατόρια και άλλα καταστήματα αναψυχής που σου επιτρέπουν να παρατηρήσεις την **ορνιθοπανίδα**, που έχει συνηθίσει στην ανθρώπινη παρουσία, απολαμβάνοντας τον καφέ σου.

Πηγές Αγίας Βαρβάρας Δράμας, Natura Graeca



ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Τι κείμενο είναι αυτό;
Περιγραφικό ή αφηγηματικό;

Ποιες λέξεις κρύφτηκαν στην «ορνιθοπανίδα» και στις «πολυκατοικίες»;



Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά: **Το πάρκο πήρε το όνομά του από την εκκλησία της Αγίας Βαρβάρας.**



4. Απαντάμε στις ερωτήσεις.



- Ποιο είναι το μέρος που περιγράφεται στο παραπάνω κείμενο;
- Ποιες πληροφορίες παίρνουμε από το κείμενο για το μέρος που περιγράφει; Υπογραμμίζουμε με κόκκινο χρώμα τις πιο σημαντικές.

4.1 Τι είναι η φύση;

- Ποιες ομοιότητες και ποιες διαφορές έχει το πάρκο της γειτονιάς μας με το πάρκο της Αγίας Βαρβάρας; Σκεφτόμαστε όλοι μαζί και καταγράφουμε τις ιδέες μας στον πίνακα.
- Τι μπορεί να σημαίνει η λέξη «ορنيθοπανίδα» που αναφέρεται στο κείμενο; Συζητάμε και στη συνέχεια την αναζητούμε στο διαδίκτυο.

Η λέξη «ορنيθοπανίδα» είναι σύνθετη. Αποτελείται από τη λέξη _____, που σημαίνει πουλί, και τη λέξη _____, που σημαίνει το σύνολο των ζώων που ζουν σε έναν τόπο.



Μαθαίνουμε για τις σύνθετες λέξεις στις δραστηριότητες 1 και 2.



- 5. Βλέπουμε και ακούμε με προσοχή το παραμύθι με τίτλο: «Το Δάσος της αγάπης»**

Το δάσος της αγάπης (βίντεο)



- 6. Απαντάμε στις ερωτήσεις.**

Πού διαδραματίζεται η ιστορία που περιγράφεται στο βίντεο και ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές/ήρωες της ιστορίας;

Ποιο είναι το πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπίσουν;

Πώς ξεκίνησε η ιστορία που ακούσαμε; Τι συνέβη στη συνέχεια;

Πώς αντιμετώπισαν τα ζώα το πρόβλημα της φωτιάς;

Εμείς τι θα κάναμε στη θέση τους;

Ποιο σημείο της ιστορίας μας άρεσε περισσότερο; Γιατί;

Σκεφτόμαστε μια ερώτηση για το παραμύθι και ρωτάμε τους φίλους μας.



Θυμόμαστε τους ήρωες της ιστορίας που ακούσαμε στη δραστηριότητα 3.



7. Η οικογένειά μας αποφάσισε να πάει διακοπές! Προτείνουμε πολλά διαφορετικά μέρη, αλλά καταλήξαμε στα τρία μέρη που φαίνονται στις εικόνες.



Διαλέγουμε μία εικόνα από τις παραπάνω και προσπαθούμε να την περιγράψουμε στους συμμαθητές μας, ώστε να μας πούνε τη γνώμη τους για το μέρος που περιγράφουμε.

Δεν ξεχνάμε να αναφέρουμε:



Περιγραφή τοπίου



8. Οι παρακάτω πίνακες ανήκουν σε έναν πολύ σπουδαίο ζωγράφο, τον Βίνσεντ βαν Γκογκ, ο οποίος συνήθιζε να ζωγραφίζει τοπία της φύσης.

α) Αφού συζητήσουμε για τον κάθε πίνακα, γράφουμε από κάτω έναν τίτλο (λεζάντα) που να ταιριάζει στον καθένα.



Τίτλος: _____



Τίτλος: _____

4.1 Τι είναι η φύση;



Βίνσεντ βαν Γκογκ



β) Γινόμαστε και εμείς μικροί ζωγράφοι και δημιουργούμε έναν πίνακα με θέμα τη φύση. Στη συνέχεια, γράφουμε στο τετράδιό μας με λίγα λόγια τι δείχνει ο πίνακας ζωγραφικής που φτιάξαμε.

Δεν ξεχνάμε να αναφέρουμε:

1. τον τίτλο του πίνακα,
2. ποιο τοπίο ζωγραφίσαμε (πώς μοιάζει, πού βρίσκεται, είναι πραγματικό ή όχι;),
3. γιατί επιλέξαμε το συγκεκριμένο τοπίο,
4. πώς αισθανόμαστε όταν βλέπουμε τον πίνακα ζωγραφικής μας.

Ζωγραφίζουμε ψηφιακά τη φύση



9. Παρατηρούμε την παρακάτω εικόνα.



ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ

Παρατηρούμε την εικόνα. Μπορούμε να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου;

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Πρόγραμμα - δράσεις

Περιπέτειες στη φύση

Πεζοπορία

Τοξοβολία

Κάρπινγκ

Αναρρίχηση

Κανό

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:
6949087981

Τίτλος

Θυμόμαστε την αφίσα στην ενότητα 3; Τι διαφορές έχουν οι δύο αφίσες;

Ποιος το διοργανώνει

Επικοινωνία

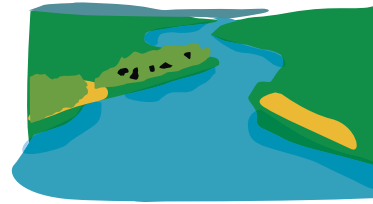


10. Απαντάμε στις ερωτήσεις.



- Τι βλέπουμε στην εικόνα;
 - Ποιες δράσεις μας πληροφορεί η αφίσα ότι θα πραγματοποιηθούν; Τις βρίσκουμε και τις κυκλώνουμε.
- Έχεις κάνει ποτέ κάποια από αυτές τις δράσεις;
 - Πώς μπορεί κανείς να επικοινωνήσει με τον διοργανωτή;
- Περιλαμβάνει η αφίσα όλες τις πληροφορίες που χρειαζόμαστε;
 - Τι άλλο θα μπορούσαμε να συμπληρώσουμε;

11. Η Λυδία με την οικογένειά της ενθουσιάστηκαν με τις δράσεις της αφίσας «Περιπέτειες στη φύση» και αποφάσισαν να συμμετέχουν. Επικοινωνήσαν με τον υπεύθυνο και μια βδομάδα μετά η περιπέτειά τους ξεκίνησε. Όταν επέστρεψε στο σχολείο, η δασκάλα της ζήτησε να αναφέρει στην τάξη τι της άρεσε περισσότερο.



Περισσότερο από όλα μου άρεσε που κάναμε κάμπινγκ και κοιμηθήκαμε σε σκηνή. Το βράδυ ανάψαμε φωτιά **και** καθίσαμε όλοι γύρω της. Το μόνο φως ήταν αυτό της φωτιάς και των αστεριών. Τότε ένα παιδί ρώτησε «Γιατί νυχτώνει;» και καταλήξαμε να σκαρφιζόμαστε φανταστικές ιστορίες με τον ήλιο που αγαπήθηκε με τη βασίλισσα νύχτα, **αλλά** δεν μπορούσαν να μείνουν πολλή ώρα μαζί **ή** το σκότος που ήταν αδέρφια με το αστέρι και πατέρας τους ήταν ο ήλιος.



Μαθαίνουμε για τις λέξεις «και, αλλά, ή» στη δραστηριότητα 4.

4.1 Τι είναι η φύση;

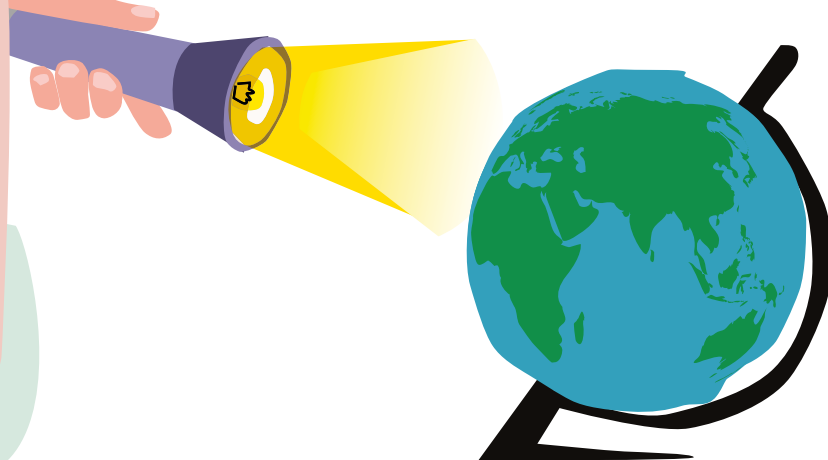
Εσύ γιατί νομίζεις
ότι νυχτώνει;

Γιατί νυχτώνει;



12. Μπορούμε κι εμείς να διαπιστώσουμε γιατί νυχτώνει με ένα απλό πείραμα!

Θα χρειαστούμε έναν φακό και μια Υδρόγειο σφαίρα. Κλείνουμε τα φώτα και τις κουρτίνες στην τάξη μας και ανάβουμε τον φακό. Βάζουμε μπροστά στον αναμμένο φακό την Υδρόγειο σφαίρα και τη γυρνάμε γύρω γύρω. Τι παρατηρούμε;



Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Μάθαμε τελικά τι είναι η φύση;



4.2 Πώς αλλάζει ο καιρός;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ λέξεις σχετικές με τα καιρικά φαινόμενα και πώς τα περιγράφουμε
- ✓ να διαβάζουμε και να γράφουμε λέξεις με όμοια σύμφωνα
- ✓ να δημιουργούμε σχεδιαγράμματα



ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε τον τίτλο.

Μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου.

1. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

Ο Ήλιος και ο Άνεμος

Μια φορά κι έναν καιρό,
στ' ουρανού τη γειτονιά,
λογομάχησαν **θαρρώ**
ο κυρ- Ήλιος κι ο Βοριάς.

Με το **βλέμμα** μου ζεσταίνω.
Λιώνω χιόνια, σπάω πάγους.
Με το φως μου ανασταίνω
τα ζώα της γης και του πελάγους!

Στο κεφάλι του Βοριά
φούντωσε μία ιδέα
και μ' αγέρωχη θωριά
πρόταση έκανε **γενναία**.

Είναι τόση η δύναμή μου
που όλοι τρέμουν σαν φυσάω.
Υπακούουν στη θέλησή μου
κι όπου θέλω εγώ τους πάω.

Πριν ανάψει καβγαδάκι,
βλέπουν πέρα εκεί στον δρόμο
έναν ξέγνοιαστο διαβάτη
με την κάπα του στον ώμο.

-Σου προτείνω, Ήλιε, κάτι:
Όποιος από εμάς τους δυο
την κάπα πάρει απ' τον διαβάτη,
θα 'ναι ο πιο δυνατός!

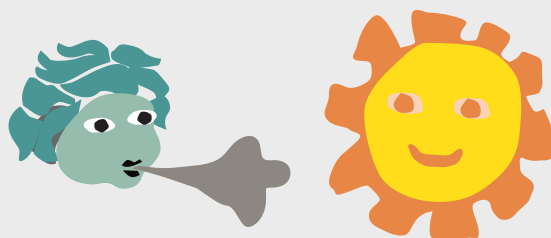
Κατερίνα Μουρίκη, Παράθυρο στην εκπαίδευση του παιδιού (διασκευή)



Τα βλέπω διπλά! Τι κοινό
έχουν οι λέξεις «**θαρρώ**,
βλέμμα, **γενναία**»;

Για ποιο θέμα μιλάει
το ποίημα; Πώς το
καταλάβαμε;

Ο Ήλιος και
ο Άνεμος
(συνέχεια)



4.2 Πώς αλλάζει ο καιρός;



2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Ποιοι είναι οι κύριοι χαρακτήρες του ποιήματος;
 - Τι προσπαθούν να καταφέρουν ο άνεμος και ο ήλιος;
- Τι συνέβη, όταν ο άνεμος φύσηξε δυνατά και τι, όταν ο ήλιος άπλωσε τις ακτίνες του;
 - Μπορούμε να σκεφτούμε έναν διαφορετικό διάλογο μεταξύ των δύο χαρακτήρων;
 - Μπορούμε να εικονογραφήσουμε το ποίημα;
- Πώς μας φάνηκε αυτό το ποίημα;
Σκεφτόμαστε μια ερώτηση σχετική με το κείμενο και ζητάμε από τους συμμαθητές μας να την απαντήσουν.



Μαθαίνουμε για τις λέξεις με όμοια σύμφωνα στις δραστηριότητες 1 και 2.



- 3. Διαβάζουμε το κείμενο με τις πληροφορίες για τον ήλιο. Κατόπιν συγκρίνουμε το κείμενο με το παρακάτω σχεδιάγραμμα του ήλιου. Σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν;

Ήλιος!
Ο φωτεινός μας φίλος



ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ



Πριν γράψουμε ένα κείμενο, βάζουμε τις αρχικές μας ιδέες σε τάξη κάνοντας σχεδιάγραμμα. Λέμε τι θα πούμε στην αρχή, στη μέση και στο τέλος. Άλλες φορές, όταν διαβάζουμε ένα κείμενο, κάνουμε ένα σχεδιάγραμμα με τις βασικές ιδέες του κειμένου, για να το κατανοήσουμε καλύτερα.

ΗΛΙΟΣ

Τα φυτά χρειάζονται το φως του ήλιου για να μεγαλώσουν.

Ο ήλιος θερμαίνει τη Γη, ώστε ο πλανήτης μας να διατηρείται ζεστός.

Βοηθά το σώμα μας να παράγει βιταμίνη D, που είναι απαραίτητη για την υγεία μας.



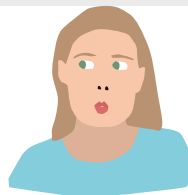
Ο ήλιος μπορεί να μας κάψει και πρέπει να προστατεύουμε το δέρμα μας χρησιμοποιώντας αντιηλιακό.

Το φως του ήλιου αποτελείται από διάφορα χρώματα. Καθώς περνάει μέσα από τον αέρα, το μπλε φως διαχέεται περισσότερο από τα υπόλοιπα. Γι' αυτό και βλέπουμε γαλάζιο τον ουρανό.

Καμίλα ντε λα Μπεντογιέρ & Σινιέ Σιού, *Το μεγάλο βιβλίο του καιρού*, εκδ. Ψυχογιός



4. Απαντάμε στις ερωτήσεις.



- Βρίσκουμε και υπογραμμίζουμε: Γιατί βλέπουμε τον ουρανό γαλάζιο;
- Πού μας βοηθάει ο ήλιος;

- Μας έχει τύχει ποτέ να καούμε από τον ήλιο; Τι κάνουμε, για να προστατευτούμε;
- Ο ήλιος είναι πολύ σημαντικός για τα φυτά. Γνωρίζουμε γιατί τα φυτά είναι σημαντικά για εμάς;

- Μας βοήθησε το σχεδιάγραμμα, να αντλήσουμε πληροφορίες για τον ήλιο;
- Θα μας βοηθούσε περισσότερο, αν ήταν φτιαγμένο διαφορετικά; Πώς;

4.2 Πώς αλλάζει ο καιρός;



Φτιάχνουμε το δικό μας σχεδιάγραμμα στη δραστηριότητα 3.



5. Ακούμε πολλές φορές το τραγούδι «Στην παλιά μου γειτονιά» από τον Αλκίνοο Ιωαννίδη κι έπειτα πηγαίνουμε στη δραστηριότητα 4, για να δούμε τι θυμόμαστε.

Στην παλιά μου
γειτονιά



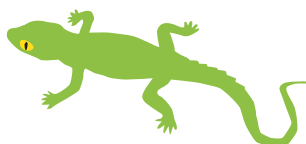
ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΝΟΥΜΕ ΣΤΟ ΠΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΟΙΟΣ



Όταν ακούμε πρώτη φορά μια ιστορία, προσπαθούμε να καταλάβουμε σε ποιο μέρος συμβαίνει και για ποιον μιλά. Όταν την ακούμε ξανά, επικεντρώνουμε την προσοχή μας στις λεπτομέρειες.



6. Παρατηρούμε το κόμικ και διαβάζουμε τους διαλόγους. Συζητάμε για τι πράγμα μιλούν.



Μαθαίνουμε
τον καιρό





7. Κοιτάμε έξω από το παράθυρο της τάξης μας.

Πώς είναι τώρα ο καιρός; Πάμε να συμπληρώσουμε τα χρωματιστά πλαίσια παρακάτω, όπως και στο κόμικ; Μπορούμε, αν θέλουμε, να ζωγραφίσουμε τον καιρό.

Τι καιρό έκανε χθες;

Τι καιρό κάνει τώρα;

Τι καιρό νομίζεις ότι θα κάνει αύριο;



Μπορούμε να ψάξουμε στο διαδίκτυο σε μια ιστοσελίδα πρόγνωσης καιρού, για να βρούμε τι καιρό θα κάνει αύριο.



Μαθαίνουμε λέξεις που μας δείχνουν το πότε γίνεται κάτι στις δραστηριότητες 5 και 6.



Καιρικά φαινόμενα και παροιμίες



8. Γινόμαστε μετεωρολόγοι και φτιάχνουμε στην τάξη μας ένα ημερολόγιο καιρού.

Μπορούμε να φέρουμε ένα θερμόμετρο εξωτερικού χώρου, για να καταγράφουμε τη θερμοκρασία και να κατασκευάσουμε ανεμοδείκτη, για να γνωρίσουμε τον άνεμο. Στο ημερολόγιο καιρού θα γράφουμε και θα ζωγραφίζουμε τον καιρό με λέξεις και εικόνες.

Ημερολόγιο καιρού



Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Έχουμε παρατηρήσει πώς αλλάζει ο καιρός;

4.3 Φροντίζουμε τη φύση και το περιβάλλον;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ τα βασικά δομικά χαρακτηριστικά του αφηγηματικού κειμένου (αρχή, μέση, τέλος, σκηνικό, χαρακτήρες, θέμα-πρόβλημα)
- ✓ να διαχωρίζουμε τα αφηγηματικά κείμενα από τα περιγραφικά
- ✓ τι είναι η συνέντευξη και πώς να παίρνουμε εμείς συνέντευξη από κάποιον
- ✓ να αναζητούμε λύσεις σε προβλήματα

1. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

ΑΝΑΖΗΤΟΥΜΕ ΑΡΧΗ, ΜΕΣΗ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ



Οι ιστορίες απαρτίζονται από τρία μέρη: την αρχή, τη μέση και το τέλος. Καθώς διαβάζουμε, προσπαθούμε να εντοπίσουμε καθένα από αυτά τα μέρη. Μας βοηθούν να κατανοήσουμε την ιστορία.

Το δάσος της ξύλινης ξύστρας

> Στο σχολείο που πήγαινε ο Τάκης όλοι είχαν να λένε για την ξύστρα του. Εξωτερικά ήταν σαν μια συνηθισμένη ξύστρα. Όμως, υπήρχαν τρεις λόγοι που έκαναν την ξύστρα του Τάκη να ξεχωρίζει απ' τις υπόλοιπες.

Ο πρώτος ήταν η μυρωδιά της. Μια μυρωδιά κέδρου, που, μόλις ο Τάκης άνοιγε την κασετίνα του, ξεχυνόταν σε όλη την τάξη. Ο δεύτερος λόγος ήταν τα ξύσματα. Αντίθετα με τις υπόλοιπες ξύστρες, που συνήθως έβγαζαν μικρά και μυτερά ξύσματα, η ξύστρα του Τάκη έβγαζε πάντα ξύσματα όμορφα και στρογγυλά. Ο τρίτος και σπουδαιότερος λόγος που έκανε την ξύστρα του Τάκη να ξεχωρίζει από τις υπόλοιπες ήταν ο ήχος της. Ναι, η ξύστρα του Τάκη ήταν ίσως η μοναδική ξύστρα στον κόσμο με ήχο. <

> Ένα πρωί, καθώς ο Τάκης άνοιξε την κασετίνα του, δεν ένιωσε το άρωμα της ξύστρας του. Πήρε την ξύστρα στα χέρια του, την έφερε στη μύτη και τη μύρισε γεμάτος αγωνία. Όμως η ξύστρα δε μύριζε. Την έφερε στο αυτί του. Περίμενε να ακούσει τον ήχο της. Αλλά ήχος δεν ακούστηκε. [...]

Γιατί το «ξεχωρίζει» γράφεται με ει και το «μολύβι» με ι;





Όσπου μια μέρα... «Σιωπή» φώναξε δυνατά στους συμμαθητές του. «Κάτι ακούγεται πάλι απ' την ξύστρα μου». Ήταν ένας ήχος σαν αυτόν που κάνουν τα ξύλα που καίγονται. Δεν ήταν όμως μόνο ο ήχος. Ήταν και η μυρωδιά. Μια δυνατή μυρωδιά από καμένο ξύλο έβγαινε από την ξύστρα κι απλωνόταν

στην τάξη. Ο Τάκης ξεκίνησε να ξύνει το μολύβι του. Λεπτά και μυτερά ξύσματα πετάχτηκαν από την ξύστρα του. Ξύσματα που έμοιαζαν με φλόγες. «Στο δάσος, στο δάσος γρήγορα!» φώναξε δυνατά και πετάχτηκε πάνω. «Καίγεται το δάσος με τους κέδρους!» φώναζε ο Τάκης σε όποιον έβλεπε μπροστά του. <

> Φτάνοντας εκεί, αμέσως κατάλαβαν. Δύο κέδροι είχαν αρπάξει φωτιά. Μικροί και μεγάλοι δεν έχασαν στιγμή. Απομόνωσαν τους κέδρους που καίγονταν και κατάφεραν να σβήσουν τη φωτιά. Γρήγορα ήρθε κι η πυροσβεστική, κι έτσι, αυτή τη φορά, πρόλαβαν το κακό. <

Μπορούμε να βρούμε την αρχή, τη μέση και το τέλος της ιστορίας;

>>> Αν δυσκολευόμαστε να εντοπίσουμε την αρχή, τη μέση και το τέλος της ιστορίας, τότε τα χρωματιστά βελάκια θα μας βοηθήσουν! <<<

Κώστας Μάγος, Το δάσος της ξύλινης ξύστρας, εκδ. Πατάκη (διασκευή)



2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Πώς ονομάζεται ο πρωταγωνιστής της ιστορίας και πού συμβαίνουν όσα περιγράφει το κείμενο;
- Πώς ένιωσε ο Τάκης, όταν η ξύστρα του έχασε τις ιδιότητές της; Τι έκανε όταν κατάλαβε τι συμβαίνει;
- Αν ήμασταν εμείς στη θέση του Τάκη, τι θα κάναμε, για να βοηθήσουμε;
- Για ποιον λόγο ο Τάκης ήθελε να σώσει το δάσος;
- Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε, για να προστατεύσουμε το δάσος;
- Ποια είναι η αγαπημένη σας στιγμή από την ιστορία; Γιατί;



Μαθαίνουμε για τις καταλήξεις σε ε, αι, οι, ι και ει στις δραστηριότητες 1, 2 και 3.



Φτιάχνουμε κι εμείς μια ιστορία με ΑΡΧΗ, ΜΕΣΗ και ΤΕΛΟΣ στη δραστηριότητα 4.

4.3 Φροντίζουμε τη φύση και το περιβάλλον;



3. Συζητούμε όλοι μαζί το πιο σημαντικό περιβαλλοντικό πρόβλημα του τόπου μας, το οποίο πρέπει να διορθώσουμε. Έπειτα, με χαρτόνια A4 φτιάχνουμε πινακίδες, για να διαμαρτυρηθούμε και τις κολλάμε σε ξυλάκια (γλωσσοπίεστρα) ή σε χοντρά καλαμάκια.



4. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο και απαντούμε στις ερωτήσεις.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Συνέντευξη από έναν εξερευνητή

Δημοσιογράφος: Κύριε Ζακ-Ιβ Κουστό, σας κάνουμε αυτή τη συνέντευξη για να γνωρίσει ο κόσμος έναν τόσο σημαντικό εξερευνητή όπως εσάς. Συμφωνείτε να τη δημοσιοποιήσουμε στο περιοδικό μας;

Ζακ-Ιβ Κουστό: Φυσικά! Είναι μια ευκαιρία να αγαπήσουν και άλλοι τις εξερευνήσεις, όσο εγώ.

Δημοσιογράφος: Τι σας άρεσε περισσότερο στα ταξίδια σας;

Ζακ-Ιβ Κουστό: Από μικρός λάτρευα τη θάλασσα. Ήθελα να μάθω όλα όσα κρύβονταν κάτω από την επιφάνεια.

Δημοσιογράφος: Πώς καταφέρατε να εξερευνήσετε τα βάθη της θάλασσας;

Ζακ-Ιβ Κουστό: Κατασκεύασα μια στολή που με κρατούσε ζεστό, μια μάσκα καταδύσεων και μια συσκευή για να παίρνω οξυγόνο. Έφτιαξα και μια αδιάβροχη θήκη για την κάμερά μου για να μπορώ να κινηματογραφώ όλα όσα έβλεπα.

Δημοσιογράφος: Ποιο ήταν το πιο σημαντικό ταξίδι που κάνατε;

Ζακ-Ιβ Κουστό: Το πιο σημαντικό ταξίδι ήταν αυτό που έκανα με το σκάφος μου «Καλυψώ», το 1955.

Δημοσιογράφος: Τι συναντήσατε εκεί;

Ζακ-Ιβ Κουστό: Συνάντησα φάλαινες και καρχαρίες ενώ ήμουν μέσα στη θάλασσα. Εξερεύνησα αμέτρητα ναυάγια και παρατήρησα τη θαλάσσια ζωή. Επισκέφτηκα ακόμη και την Ελλάδα, ψάχνοντας την Ατλαντίδα!

Δημοσιογράφος: Τι άλλο κάνατε όταν δεν εξερευνούσατε τις θάλασσες;

Ζακ-Ιβ Κουστό: Ασχολούμουν με την προστασία των θαλασσών, έγραφα βιβλία και γύριζα ντοκιμαντέρ.

Δημοσιογράφος: Σας ευχαριστούμε πολύ για τον χρόνο σας.

Ζακ-Ιβ Κουστό: Ήταν χαρά μου! Και να θυμάστε, ο ωκεανός είναι γεμάτος εκπλήξεις!



Αυτό το κείμενο είναι μια συνέντευξη. Στις συνεντεύξεις κάποιος κάνει σε έναν άνθρωπο ερωτήσεις για να μάθει περισσότερα για κάποιο θέμα, ένα γεγονός ή γι' αυτόν τον ίδιο και το τι κάνει.



- Ποιος είναι ο εξερευνητής;
- Ποιος είναι ο σκοπός της συνέντευξης;
- Πώς κατάφερε να μένει πολλή ώρα μέσα στο νερό;

- Μας αρέσουν τα ταξίδια;
- Τι μας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση από τη συνέντευξη και γιατί;
- Μπορούμε να αφηγηθούμε τη συνέντευξη στους συμμαθητές μας;

- Ποια ερώτηση θα κάναμε εμείς στον Κουστό; Συζητούμε στην τάξη 5 ερωτήσεις που θα θέλαμε να κάνουμε στον εξερευνητή και χρησιμοποιούμε την Τεχνητή Νοημοσύνη για να πάρουμε τη δική μας συνέντευξη από τον Κουστό. Αξιολογούμε τις απαντήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης.



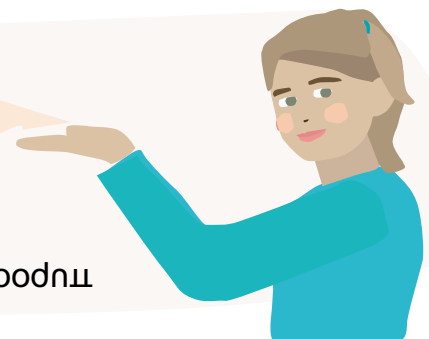
Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά: **Ασχολούμουν με την προστασία των θαλασσών, έγραφα βιβλία και γύριζα ντοκιμαντέρ.**



5. Ο Ζακ-ιβ Κουστό ασχολήθηκε με την προστασία των θαλασσών. Μπορούμε να σκεφτούμε επαγγέλματα που προστατεύουν τη φύση με κάποιον τρόπο; Γινόμαστε δημοσιογράφοι και παίρνουμε συνέντευξη από έναν τέτοιο επαγγελματία.

Αν δε σου έρχεται καμία ιδέα,
γύρισε το βιβλίο σου ανάποδα
και δεσ τι γράφει.

Σολογοσαρ 'Σοφοκοοριγζη 'Σιμοζεβοοηη



Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Πώς εμείς φροντίζουμε το περιβάλλον;

4.4

Τι μάθαμε για τη φύση;



1. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Το ταξίδι της Σταγόνας

Γεια σας! Είμαι η Σταγόνα.

Σήμερα, θα σας διηγηθώ το πιο περίεργο ταξίδι μου. Εκείνη η αυγουσιτιάτικη ημέρα δεν είχε ξημερώσει σαν τις άλλες... Ήταν μουντή.

Γκριζα σύννεφα σκέπαζαν τον ουρανό. Τόσα πολλά, που ο ήλιος είχε χαθεί... Λες και ήταν χειμώνας! Κάποια στιγμή είδα τα σύννεφα να πλησιάζουν πολύ μεταξύ τους και να συγκρούονται με τόση δύναμη που αμέσως άρχισε βροχή. Τότε ξεκίνησε και η δική μου ελεύθερη πτώση και, μάλιστα, χωρίς αλεξίπτωτο!

Το ταξίδι μου προς τη γη ήταν πολύ σύντομο. Έσκασα με φόρα στο έδαφος και δημιούργησα έναν μικρό κρατήρα.

Από πιο ψηλά έρχονταν τώρα περισσότερες σταγόνες. Κυλούσαν ορμητικά προς το μέρος μας, παρασύροντάς μας σε μια ξέφρενη πορεία. Όμως, από το βουνό δεν έρχονταν μόνο οι φίλες μας οι σταγόνες. Μαζί τους κουβαλούσαν χώματα και πέτρες και δέντρα ακόμα... Πόνεσα πολύ. Κάποια στιγμή, αντίκρισα από μακριά την πεδιάδα. Ανακουφίστηκα! Όσες από εμάς δεν μπαίνουμε μέσα στη γη για να ποτίσουμε τα δέντρα ή να εμπλουτίσουμε το νερό που βρίσκεται μέσα σε αυτή φτάνουμε κατάκοπες στην πεδιάδα.

Όταν πια φτάσαμε στην πεδιάδα δεν υπήρχε χώρος για μας. Κάποιος μας είχε κλείσει τον δρόμο προς τη θάλασσα. Προσπαθήσαμε να σταματήσουμε, μα ήταν αδύνατο. Κι άλλες σταγόνες κατέβαιναν ορμητικά από το βουνό, μαζί με πέτρες και ξύλα.



Νίκη Ευελπίδου, *Το ταξίδι της Σταγόνας*, εκδ. Ελληνοεκδοτική (διασκευή)



2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Ποια είναι η ηρωίδα του κειμένου και τι ακριβώς συνέβη στην ιστορία;
- Πώς ξεκινά η ιστορία και πώς εκτυλίσσεται;
- Πώς είναι ο καιρός που περιγράφεται; Ας βρούμε τις λέξεις που τον περιγράφουν και ας τις κυκλώσουμε με κόκκινο χρώμα.

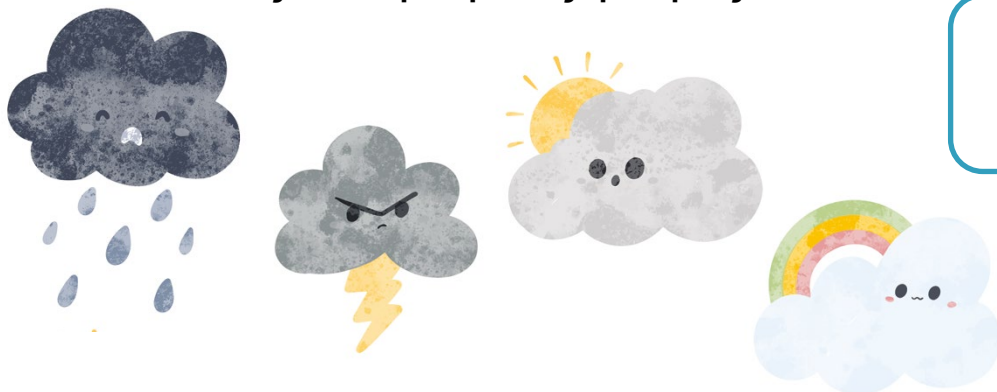
- Έχετε βρεθεί ποτέ μέσα στη βροχή και στην καταιγίδα με τις σταγόνες να πέφτουν πάνω σας; Πώς νιώσατε;
- Τι λέτε να συνέβη, στη συνέχεια, στη Σταγόνα;
- Καταγράψτε στον πίνακα της τάξης όλες τις ιδέες σας και συζητήστε τις.
- Αν συναντούσαμε εμείς τη Σταγόνα, τι θα τη ρωτούσαμε;



Θυμόμαστε τις λέξεις που χρησιμοποιούμε, για να ενώσουμε προτάσεις, στη δραστηριότητα 1.



- 3.** Ας ακούσουμε το παρακάτω δελτίο καιρού και στη συνέχεια ας απαντήσουμε στις ερωτήσεις.



Δελτίο καιρού



- Για ποιο πράγμα μας μιλά το δελτίο καιρού;
- Ποιες είναι οι πιο σημαντικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρει αυτός που λέει το δελτίο καιρού;

- Για ποιον λόγο ακούμε ένα δελτίο καιρού;
- Τι θέλουμε να μάθουμε από αυτό και πού θα μας χρησιμεύσουν αυτές οι πληροφορίες;



Θυμόμαστε τις σύνθετες λέξεις και λέξεις σχετικές με τα καιρικά φαινόμενα στις δραστηριότητες 2, 3 και 4.

4.4

Τι μάθαμε για τη φύση;



4. Χωριζόμαστε σε δυάδες στην τάξη και ρωτάμε ο ένας τον άλλον:

Ποια είναι η αγαπημένη σου εποχή;
Γιατί σου αρέσει αυτή η εποχή;
Τι σου αρέσει περισσότερο να κάνεις το καλοκαίρι/ φθινόπωρο/ χειμώνα/
άνοιξη;



Ποια είναι η
αγαπημένη σου
εποχή;

Μου αρέσει το καλοκαίρι!
Εσένα; Ποια είναι η
αγαπημένη σου εποχή;



Ψηφίζουμε ποια είναι η αγαπημένη εποχή της τάξης.



Μαθαίνουμε κι άλλα για τις εποχές στη δραστηριότητα 6.



5. Φτιάχνουμε το δικό μας μόμεπιλε καιρού.



Μόμεπιλε καιρού






Οδηγίες κατασκευής
μόμεπιλε καιρού





Η ενότητα τελειώνει!

Βάζω ✓ στην απάντηση που μου ταιριάζει περισσότερο.

Πόσο καλά κάνω τα παρακάτω:			
Περιγράφω φυσικά τοπία.			
Περιγράφω τα συναισθήματά μου.			
Ξεχωρίζω τις εποχές.			
Βρίσκω λύσεις σε προβλήματα.			
Χρησιμοποιώ λέξεις σχετικές με τα καιρικά φαινόμενα.			
Δημιουργώ αφίσες, σχεδιαγράμματα και πίνακες ζωγραφικής.			



Διαβάζουμε ολόκληρα βιβλία και κάνουμε δραστηριότητες



5

Τι κάνουμε στο σπίτι; Τι κάνουμε στο σχολείο;

ΑΦΗΓΟΥΜΑΣΤΕ

φανταστικές
ιστορίες και
ΣΤΕΛΝΟΥΜΕ
email



ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

λίστες και
πινακίδες



ΣΥΓΚΡΙΝΟΥΜΕ

πώς αναπαριστούν
πληροφορίες
οι άνθρωποι
και οι μηχανές





4



1. Παρατηρούμε τις τρεις πρώτες εικόνες και σχολιάζουμε:

- Τι μας αρέσει να κάνουμε, όταν είμαστε με την οικογένειά μας στο σπίτι;
- Υπάρχουν κάποια πράγματα που πρέπει να κάνουμε κι εμείς στο σπίτι μας;

2. Παρατηρούμε τις τρεις τελευταίες εικόνες και σχολιάζουμε:

- Τι μας αρέσει να κάνουμε στο σχολείο; Ποιο είναι το αγαπημένο μας μάθημα; Γιατί;
- Πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε, όταν είμαστε στο σχολείο;



5



6



Περιγράφουμε την παραπάνω εικόνα!
Πού βρίσκονται τα παιδιά;
Τι κάνουν;
Τι μας κάνει μεγαλύτερη εντύπωση;

5.1

Πώς συμπεριφερόμαστε στο σχολείο;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ τα βασικά χαρακτηριστικά ενός αφηγηματικού κειμένου
- ✓ να συντάσσουμε σύντομα αφηγηματικά κείμενα
- ✓ πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε στο σχολείο
- ✓ πώς να λύνουμε προβλήματα

1. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.



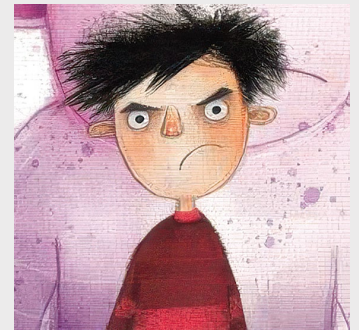
ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΙΤΛΟ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε την εικόνα και τον τίτλο του κειμένου. Μπορεί να μας βοηθήσουν να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ένας ΝΤΑΗΣ στο σχολείο μας

Αυτός είναι ο **ΝΤΑΗΣ** του σχολείου μας. Μεγαλόσωμος, άγριος και πολύ πολύ επικίνδυνος. Κατάμαυρα μαλλιά, σουφρωμένα φρύδια, θυμωμένα μάτια και πάντα σφιγμένα δόντια, λες και βρίσκεται στην τουαλέτα! Του αρέσει να τρομάζει τα παιδιά και να τα κάνει να κλαίνε. Να τα κυνηγά και αυτά να τρέχουν πανικοβλημένα να σωθούν. Ο νταής καθημερινά τριγυρνά στο **προαύλιο** του σχολείου και σκορπά πανικό...



Πολύ πορτοκαλί είναι το μαλλί σου, τρέξε αν θέλεις να σώσεις τη ζωή σου!

Δε μου αρέσει που είσαι γελαστός, πρέπει ξύλο πολύ να τρως!

Δε μου αρέσουν οι Ολυμπιακοί, θα σου φωνάξω στο αυτί!

Μα δε συμπαθώ ούτε τους Παναθηναϊκούς, πράσινο να μη φοράς, μ' ακούς;

Πώς τολμάς να με κοιτάς; Θέλεις ξύλο κι εσύ να φας;

Κορίτσι με κοντό μαλλί και αγόρι με μακρύ; Θα σας κυνηγήσω και τους δύο, να σας βάλω φυλακή!

Ξέρεις τι σημαίνει «νταής»; Μπορείς να μαντέψεις τι σημαίνει; Αν θέλεις, μπορείς να ψάξεις τη λέξη σε ένα λεξικό ή να ρωτήσεις τη δασκάλα ή τον δάσκαλό σου στην τάξη.



Και τα παιδιά **τρόμαζαν** και **στεναχωριούνταν** και **έτρεχαν** να γλιτώσουν και ορισμένα **έκλαιγαν**... Όσπου ήρθε η Παρασκευή και τα παιδιά δεν **άντεχαν** άλλο. Έτσι, πήραν την απόφαση να μην ξαναφοβηθούν τον ΝΤΑΗ και να τον βάλουν στη θέση του μια και καλή.

Ο ΝΤΑΗΣ θυμωμένος και σφίγγοντας, φυσικά, τα δόντια του μπαίνει στο προαύλιο του σχολείου. Τότε, οι συμμαθητές του τον περικυκλώνουν και με μια φωνή τού ανακοινώνουν:

*Πότε συνέβησαν αυτά που μας περιγράφουν οι λέξεις **τρόμαζαν, στεναχωριούνταν, έτρεχαν, έκλαιγαν, άντεχαν;***

«Άσχημα στους άλλους δεν πρέπει να μιλάς και αν θέλεις τους κανόνες διαρκώς να σπας, να φύγεις από το σχολείο αυτό, οι εκφοβισμοί φτάνουν, ως εδώ! Είσαι ένας και είμαστε πολλοί, γίναμε ομάδα, ισχυρή και δυνατή! Κακό να μας κάνεις πια δεν μπορείς, απέναντί σου όλους εμάς θα βρεις!»



Αναστασία Χριστοπούλου, εκδ. Ψυχογιός (διασκευή)

Τι έκανε τότε ο Νταής; Ακούμε το ηχητικό



ή διαβάζουμε την εκπληκτική συνέχεια



Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά: **Άσχημα στους άλλους δεν πρέπει να μιλάς και αν θέλεις τους κανόνες διαρκώς να σπας, να φύγεις από το σχολείο αυτό, οι εκφοβισμοί φτάνουν, ως εδώ!**



2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Ποιος είναι ο κύριος χαρακτήρας του κειμένου; Μπορούμε να τον περιγράψουμε;
- Πώς αντιδρούν τα άλλα παιδιά στην αρχή και πώς στο τέλος;

5.1

Πώς συμπεριφερόμαστε στο σχολείο;

• Συμφωνείτε με τον τρόπο που αντιμετώπισαν τα παιδιά του σχολείου τον ΝΤΑΗ; Για ποιον λόγο το έκαναν; Εσείς τι θα κάνατε στη θέση τους;

• Θα προτείνετε σε κάποιον φίλο σας να διαβάσει αυτό το κείμενο;
• Τι σας άρεσε ή δεν σας άρεσε σε αυτό;



3. Μοιραζόμαστε τις εμπειρίες μας!



Αφηγούμαστε στην τάξη παρόμοια περιστατικά που ίσως έχουν συμβεί είτε σε εμάς είτε σε κάποιον/α φίλο/η μας και συζητάμε τον τρόπο που μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τέτοιες καταστάσεις.



4. Ας υποθέσουμε ότι ήμασταν κι εμείς ανάμεσα στα παιδιά που τρομοκρατεί ο Νταής. Περιγράφουμε σε μια μικρή παράγραφο τα συναισθήματα και τις σκέψεις μας!

Αν ήμουν κι εγώ ανάμεσα σε αυτά τα παιδιά, σίγουρα θα ένιωθα.....

Θα προσπαθούσα όμως να



5. Ο ΝΤΑΗΣ στο τέλος ζήτησε συγχώμη, γιατί κατάλαβε το λάθος του! Όλοι μας κάνουμε λάθη, ακόμη και οι μηχανές και τα ρομπότ! Μπορείτε να περιγράψετε κάτι που κάνατε και για το οποίο θα θέλατε να ζητήσετε συγχώμη:

α) από τον/τη συμμαθητή/συμμαθήτριά σας!

β) από τον/τη δάσκαλο/δασκάλα σας!

Τελικά είναι ΣΥΓΓΝΩΜΗ ή ΣΥΓΝΩΜΗ;
Μπερδεύτηκα....

Είναι και τα δύο ΣΩΣΤΑ!!
Χρησιμοποιείς όποιο θέλεις εσύ!!



6. Η συμπεριφορά στο σχολείο είναι πολύ σημαντική. Θα πρέπει να σεβόμαστε ο ένας τον άλλον και να ακολουθούμε τους κανόνες!! Με τη σωστή συμπεριφορά, δημιουργούμε ένα ασφαλές και φιλικό περιβάλλον για όλους.

Τι πρέπει όμως, τελικά, να κάνουμε στο σχολείο;

Διαβάζουμε τους παρακάτω κανόνες και αντιστοιχούμε τους κανόνες με τις εικόνες που ακολουθούν, βάζοντας τον αριθμό του κανόνα στο αντίστοιχο κουτάκι!

- 1) Είμαι υπεύθυνος/η, για να διατηρείται το σχολείο μου καθαρό. Τα σκουπίδια τα πετάω στα καλαθάκια ή, αν είναι συσκευασίες, στους ειδικούς κάδους για ανακύκλωση. Έτσι βοηθάω, να σωθεί το περιβάλλον.
- 2) Δεν κοροϊδεύω ποτέ κανέναν εξαιτίας της εμφάνισης, της εθνικότητας, των γνώσεων ή των ικανοτήτων του. Σέβομαι και δέχομαι τη διαφορετικότητα των άλλων, όπως θέλω να κάνουν και αυτοί για τη δική μου.
- 3) Όταν θέλω να μιλήσω, σηκώνω πρώτα το χέρι μου και περιμένω τον/τη δάσκαλό/δασκάλα μου να μου δώσει τον λόγο.
- 4) Βοηθώ τον/τη συμμαθητή/συμμαθήτριά μου, όποτε με έχει ανάγκη.
- 5) Αν με ενοχλεί, με απειλεί ή με φοβερίζει κάποιο παιδί, δε γίνομαι βίαιος. Το λέω αμέσως στον/στη δάσκαλό/δασκάλα μου.



Αν δυσκολευόμαστε με την παραπάνω άσκηση, μπορούμε να τη συμπληρώσουμε εδώ:



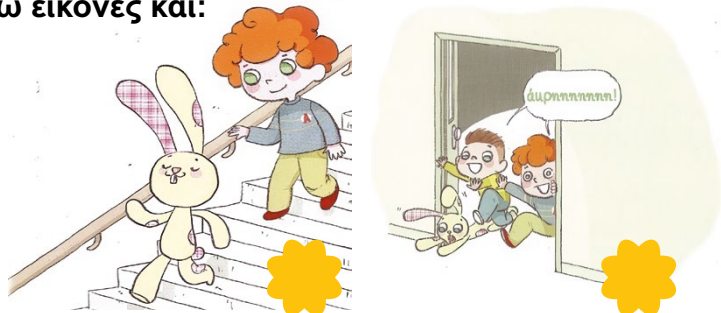
5.1

Πώς συμπεριφερόμαστε στο σχολείο;



7. Πώς συμπεριφερόμαστε, όταν χτυπάει το κουδούνι για διάλειμμα; Παρατηρούμε τις παρακάτω εικόνες και:

- α) Βάζουμε ✓ μέσα στο κουτάκι της εικόνας που απεικονίζει την ασφαλή συμπεριφορά.



- β) Περιγράφουμε την ασφαλή συμπεριφορά με δικά μας λόγια.

.....

.....

.....

Ελένη Σταματούδη, *Savoir Vivre για παιδιά! Καλοί τρόποι στο σχολείο*, εκδ. Σιδέρης (διασκευή)



Μαθαίνουμε πώς μιλάμε σε έναν φίλο μας και πώς σε έναν μεγαλύτερο στη δραστηριότητα 5.



8. Φτιάχνουμε το συμβόλαιο της τάξης μας!!

Συμβουλευόμαστε τα παραπάνω (ή σκεφτόμαστε και κάποιους δικούς μας κανόνες) και καταγράφουμε τους πέντε που θα θέλαμε να ισχύουν στην τάξη μας! Έπειτα συζητάμε στην τάξη αυτούς που έγραψαν οι συμμαθητές μας και αποφασίζουμε όλοι μαζί ποιους θα κρατήσουμε!

Δεν ξεχνάμε να βάλουμε κανόνες και για τον δάσκαλο ή τη δασκάλα μας!! Τους καταγράφουμε στον υπολογιστή, εκτυπώνουμε το χαρτί και το τοποθετούμε σε σημείο που να φαίνεται σε όλους!!



9. Γινόμαστε επιστήμονες!

Βγαίνουμε στην αυλή του σχολείου έχοντας μαζί μας μεγεθυντικούς φακούς, μικρά κουτιά, σακουλάκια, το τετράδιό μας, μαρκαδόρους. Παρατηρούμε, ζωγραφίζουμε και συλλέγουμε ό,τι μας κάνει εντύπωση: μικρά έντομα, τα φύλλα των φυτών ή των δέντρων, πετραδάκια και χαλίκια. Κατόπιν, στην τάξη περιγράφουμε ο καθένας το εύρημά μας και λέμε τι μας έκανε εντύπωση σε αυτό. Η αποστολή μας ξεκινάει!!!



Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι μάθαμε; Τι μας δυσκολεύει; Τι θα θέλαμε να μάθουμε; Τι μας βοηθάει να μαθαίνουμε;

5.2 Πώς περνάμε στο σχολείο και πώς στο σπίτι;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ να συντάσσουμε λίστες και email
- ✓ να αναδιηγούμαστε μια φανταστική ιστορία και να δημιουργούμε τη δική μας
- ✓ να περιγράφουμε έναν χώρο
- ✓ δραστηριότητες που μπορούμε να κάνουμε στο σχολείο και στο σπίτι

1. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.



ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε την εικόνα και τον τίτλο του κειμένου. Μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου.

Άριστα 10

- Όλοι κάποτε παίρνουν Άριστα 10 στην ορθογραφία. Εγώ δε θα πάρω ποτέ;
Η δασκάλα μου χάιδευε τα μαλλιά και μου κολλούσε στο τετράδιο ένα αυτοκόλλητο, χωρίς να το αξίζω.
-Προσπάθησε! μου έλεγε κι εγώ έγραφα πολλές φορές την ορθογραφία.
Την έγραφα σε χαρτόνια, που τα κολλούσα στους τοίχους, έλεγα και στη μαμά πώς γράφονται οι λέξεις και τις έγραφα με το δάχτυλο στον αέρα. Όταν πήγαινα όμως στο σχολείο, ώσπου να κυνηγήσω τη Ναταλία, να παίξω με τη Δανάη, να πω ένα μυστικό στην Καλλιόπη, ξεχνούσα την ορθογραφία.
-Έκανες πέντε λάθη.
-Μα οι λέξεις ήταν οκτώ. Μόνο τρεις κατάφερα να γράψω σωστά; Στεναχωριόμουν, αλλά δεν το έβαζα κάτω. Αποφάσισα να ξυπνάω το πρωί νωρίτερα για να κάνω επανάληψη! (...)
-Αρκετά καλά!
-Δηλαδή;
-Ε, έκανες πάλι τρία λαθάκια.
Οι φίλοι μου, που με έβλεπαν στεναχωρημένη, αποφάσισαν να με βοηθήσουν. Όταν η κυρία άρχισε να υπαγορεύει, η Ελεάννα μού ψιθύρισε «θησαυρός με ήτα», μετά ο Σαράντος μού έδειξε πώς γράφετε η αυλή, και η Μυρτώ μού πέταξε ένα χαρτάκι που έγραφε «υπάρχει».

ΚΕΙΜΕΝΟ 1



Πότε συνέβησαν αυτά που μας περιγράφουν οι λέξεις **θα πάρω, κολλούσε, έγραφα, κάνω, θα μάθεις;**

5.2 Πώς περνάμε στο σχολείο και πώς στο σπίτι;



«Σε αυτή την αυλή υπάρχει ένας θησαυρός» έγραψα, σίγουρη πια ότι θα πάρω Άριστα 10. Μα πριν δώσω το τετράδιό μου, στάθηκα. Και να έπαιρνα Άριστα 10, δε θα μου άξιζε. Γρήγορα άλλαξα δυο γράμματα.

Η δασκάλα, όταν είδε τι έκανα, πήρε το τετράδιό μου κι έγραψε Άριστα 10.

-Μα, κυρία, εμένα μου τα είπαν κι εγώ δεν...

-Το Άριστα δεν είναι για την ορθογραφία. Αυτή με τον καιρό θα τη μάθεις! Είναι για εσένα και μακάρι να μην αλλάξεις ποτέ!

Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά:
«Σε αυτή την αυλή υπάρχει ένας θησαυρός» έγραψα, σίγουρη πια ότι θα πάρω Άριστα 10.

Βαγγέλης Ηλιόπουλος, εκδ. Πατάκη (διδασκευή)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ



2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Πού νομίζουμε ότι βρίσκεται η ηρωίδα; Πώς το καταλάβαμε;
- Τι είναι αυτό που δυσκολεύει την ηρωίδα;
- Θέτουμε μια δική μας ερώτηση σχετική με το κείμενο.

- Γιατί η ηρωίδα αποφάσισε να αλλάξει δυο γράμματα, πριν δώσει την ορθογραφία στη δασκάλα;
- Γιατί η δασκάλα της έβαλε Άριστα 10, παρότι είχε λάθη;

- Πώς σου φάνηκε αυτή η ιστορία; Θα άλλαζες κάτι σε αυτή;



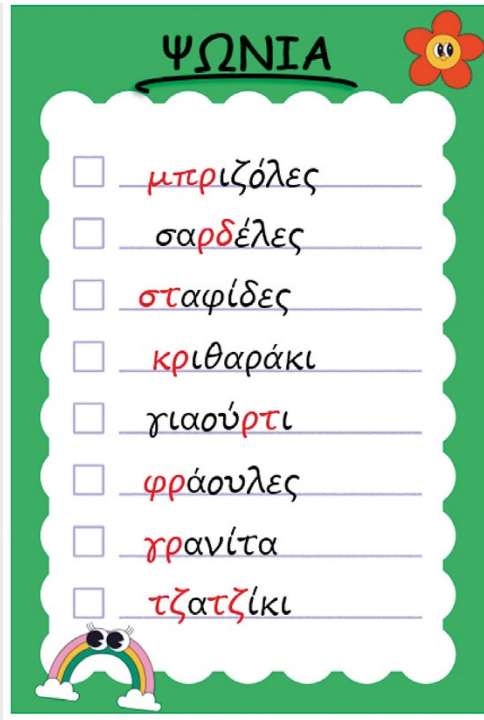
Παρατηρούμε τις χρωματισμένες λέξεις του κειμένου και μαθαίνουμε περισσότερα γι' αυτές στη δραστηριότητα 1.



3. Παρατηρούμε την παρακάτω εικόνα.

Τι πληροφορίες μάς δίνει το παρακάτω κείμενο;

Παρατηρούμε τα **κόκκινα** γράμματα. Σε κάποιες λέξεις βλέπουμε δύο ή τρία σύμφωνα το ένα δίπλα στο άλλο. Μπορούμε να τα διαβάσουμε ή δυσκολευόμαστε;



Αυτό το κείμενο είναι μια λίστα. Η λίστα είναι ένας κατάλογος με λέξεις ή πράγματα που θέλεις να μην ξεχάσεις. Στο κείμενο αυτό θα καταλάβουμε πώς φτιάχνουμε λίστες.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2



Μαθαίνουμε να γράφουμε λέξεις με δύο ή τρία σύμφωνα μαζί στις δραστηριότητες 2 και 3.



4. Απαντάμε στις ερωτήσεις.



- Τι αναφέρεται στη λίστα;
- Μπορούμε να μαντέψουμε ποιος μπορεί να ετοίμασε την παραπάνω λίστα και γιατί;
- Έχουμε φτιάξει ποτέ μια δική μας λίστα; Ας φτιάξουμε μια λίστα παιχνιδιών στο τετράδιό μας.
- Παρατηρούμε τη λίστα και εξηγούμε τη μορφή της, δηλαδή το πώς είναι γραμμένες οι λέξεις.
- Η δασκάλα ζήτησε να ετοιμάσουμε μια λίστα με τα αγαπημένα μας φαγητά. Η Κατερίνα μπερδεύτηκε και έφτιαξε δύο λίγο διαφορετικές μεταξύ τους. Παρατηρούμε και συγκρίνουμε τις δύο λίστες. Ποια από τις δύο μοιάζει περισσότερο με αυτή που είδαμε ως τώρα;

Εξερευνούμε λίστες



Λίστα φαγητού



5.2 Πώς περνάμε στο σχολείο και πώς στο σπίτι;



Όταν ακούμε πρώτη φορά μια ιστορία, προσπαθούμε να καταλάβουμε σε ποιο μέρος συμβαίνει και για ποιον μιλά. Όταν την ακούμε ξανά, επικεντρώνουμε την προσοχή μας στις λεπτομέρειες.



5. α) Ακούμε προσεκτικά το απόσπασμα από το βιβλίο «Πετάει, πετάει το σχολείο!» κι έπειτα απαντάμε στις ερωτήσεις.

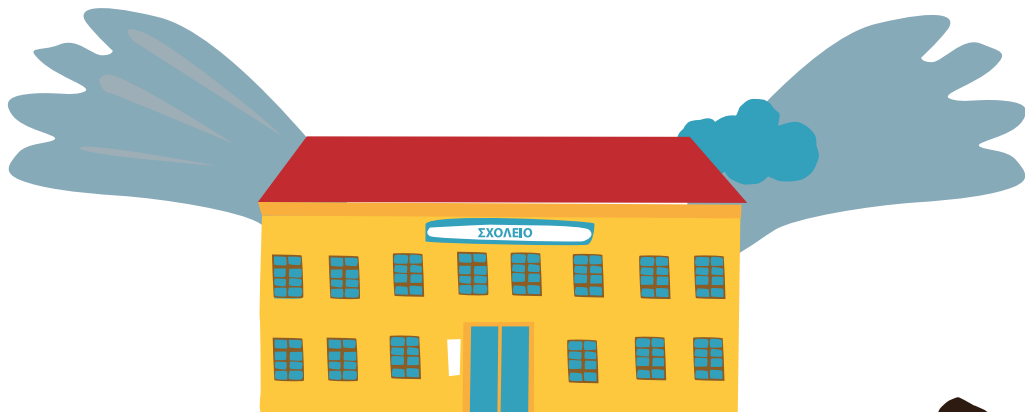
Πετάει,
πετάει το
σχολείο



- Πού βρίσκονται οι ήρωες;
- Τι έκαναν οι ήρωες στην αρχή της αφήγησης;
- Ακούμε ξανά το ηχητικό ντοκουμέντο και αναφέρουμε πώς αντέδρασαν οι ήρωες, όταν κατάλαβαν ότι πέτυχαν τον σκοπό τους.

- Τι συνέβη, όταν οι ήρωες ζωγράφισαν φτερά στο σχολείο τους;
- Ποιοι ήταν οι λόγοι που οδήγησαν τους δύο ήρωες, να ζωγραφίσουν φτερά στο σχολείο τους;

- Πώς μας φάνηκε αυτή η αφήγηση; Θα προτείναμε σε έναν φίλο μας να ακούσει το συγκεκριμένο απόσπασμα;



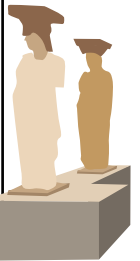
5. β) Χωριζόμαστε σε ομάδες και αναδηγούμε τη φανταστική αυτή ιστορία με δικά μας λόγια.





6. Ο Δημήτρης έφτιαξε μια λίστα με πράγματα που κάνει στο σπίτι και μία με πράγματα που κάνει στο σχολείο. Τις παρατηρούμε κι έπειτα σκεφτόμαστε και συζητάμε κι εμείς στην τάξη τι συνηθίζουμε να κάνουμε στο σπίτι και τι στο σχολείο.

Τι κάνω στο σπίτι	Τι κάνω στο σχολείο
Διαβάζω παραμύθια Παίζω με τα παιχνίδια μου Ζωγραφίζω Μαγειρεύω μαζί με τη μαμά ή τον μπαμπά	Μαθαίνω νέα πράγματα Παίζω με τους φίλους μου Γυμνάζομαι Επισκέπτομαι μουσεία και διάφορα άλλα μέρη



7. Ο Ανέστης ξέχασε να πει στον μπαμπά του ότι χρειάζεται καινούριο μπλοκ ζωγραφικής από το βιβλιοπωλείο. Έτσι, αποφάσισε να στείλει email από το κινητό της γιαγιάς. Πάμε να τον βοηθήσουμε να το γράψει;

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Νέο μήνυμα - ↗ ✕

Σε ποιον ή ποιους το στέλνω. Παραλήπτες

Για τι θα μιλάει. Θέμα

Όσα θέλω να πω. Γεια σου μπαμπά, Χαιρετισμός

Σου στέλνω αυτό το μήνυμα, για να σου πω ότι

.....

.....

Πες μου, όταν διαβάσεις το μήνυμα.

Τα λέμε, Έκφραση κλεισίματος

Ανέστης Το όνομά μου

Αυτό είναι ένα email.
 Το email είναι ένα μήνυμα που μπορείς να στείλεις σε κάποιον μέσω του υπολογιστή σου ή ενός κινητού.

5.2 Πώς περνάμε στο σχολείο και πώς στο σπίτι;



8. Η τάξη μας συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα eTwinning και συνεργαζόμαστε με σχολεία από όλο τον κόσμο. Η ομάδα μας ανέλαβε να περιγράψει το σχολείο μας. Παρατηρούμε το σχεδιάγραμμα και περιγράφουμε το σχολείο μας όλοι μαζί σε ένα χαρτόνι A4.

Σχεδιάγραμμα περιγραφής σχολείου



ΠΑΡΑΤΗΡΟΥΜΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Πριν γράψουμε ένα κείμενο, βάζουμε τις αρχικές μας ιδέες σε τάξη κάνοντας σχεδιάγραμμα. Σκεφτόμαστε τι θα γράψουμε στην αρχή, στη μέση και στο τέλος.



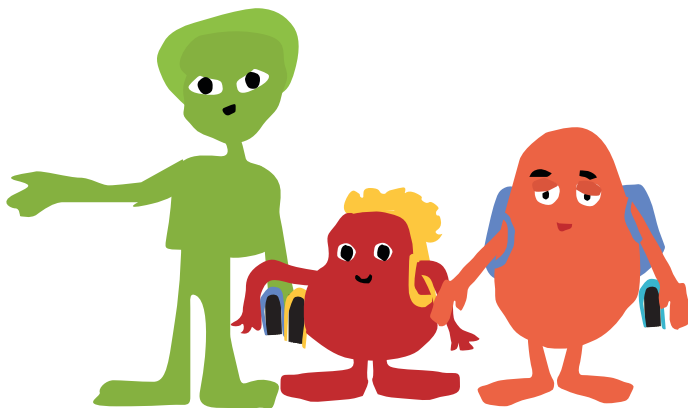
ΠΡΟΣΟΧΗ!

Προγραμματίζουμε τον χρόνο μας:

Καθώς ξεκινάμε να γράφουμε, βλέπουμε πόσο χρόνο έχουμε στη διάθεσή μας.



9. Χωριζόμαστε σε ομάδες. Τι θα συνέβαινε, αν το σχολείο μας βρισκόταν ξαφνικά στο διάστημα και είχαμε συμμαθητές από τους γύρω πλανήτες; Φτιάχνουμε τη δική μας φανταστική ιστορία, την εικονογραφούμε και την παρουσιάζουμε στην τάξη! Θυμήσου η ιστορία σου να έχει αρχή, μέση και τέλος.



Ποιοι είναι αυτοί οι εξωγήινοι που ήρθαν ξαφνικά στο σχολείο μας;



Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι μάθαμε; Τι μας δυσκόλεψε; Τι θα θέλαμε να μάθουμε για το πώς γράφουμε ένα email;

5.3 Τι μας αρέσει να κάνουμε στο σπίτι μας;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ τα βασικά χαρακτηριστικά ενός περιγραφικού κειμένου
- ✓ να συντάσσουμε σύντομα περιγραφικά κείμενα
- ✓ τα μέρη του σπιτιού
- ✓ τι είναι οι πινακίδες και ποια είναι η χρήση τους
- ✓ να προσανατολιζόμαστε

1. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

ΕΝΤΟΠΙΖΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα άτομα ή τα ζώα σε μια ιστορία ονομάζονται χαρακτήρες ή ήρωες. Καθώς διαβάζουμε μια ιστορία, προσπαθούμε να τους εντοπίσουμε. Αυτό θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε την πλοκή, δηλαδή τι συμβαίνει στην ιστορία.

«Τακτοποιούμε τα πράγματά μας»



Ο μικρός δράκος είχε κιόλας μάθει πώς να βουρτσίζει τα δόντια του, πώς να κάνει ντους και πώς να πλένει τα χέρια του σωστά. Η πριγκίπισσα είχε αποδειχθεί πολύ καλή δασκάλα για εκείνο το άγριο πλάσμα του δάσους! (...) Όμως... για μια στιγμή! Γιατί είναι άνω κάτω το δωμάτιο

της πριγκίπισσας; (...) Στο πάτωμα ήταν σκορπισμένα ένα σωρό παιχνίδια και άχρηστα πράγματα!

«Πότε πρόλαβες να κάνεις το δωμάτιο άνω κάτω; Λίγα λεπτά σε άφησα μόνο σου!» φώναξε η πριγκίπισσα στον δράκο, βάζοντας τα χέρια στη μέση. «Παιχνίδια, ρούχα, μαρκαδόροι, άπλυτα πιάτα, αποφάγια... όλα είναι πεταμένα **εδώ** κι **εκεί**! Στο πάτωμα, **πάνω** στο κομοδίνο, ακόμα και **κάτω** από το κρεβάτι! Άκουσέ με, δράκε. Το δωμάτιό μας πρέπει να είναι τακτοποιημένο και καθαρό. Μόνο έτσι θα φαίνεται όμορφο! Βάζουμε λοιπόν τα παιχνίδια στη θέση τους και τα βιβλία στα ράφια ή στη βιβλιοθήκη. Κρεμάμε τα ρούχα στις κρεμάστρες και διπλώνουμε τα καθαρά μπλουζάκια σε μια ωραία στοίβα για να πιάνουν λιγότερο χώρο **μέσα** στην ντουλάπα».



ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Τι δείχνουν οι λέξεις **εδώ**, **εκεί**, **πάνω**, **κάτω**, **μέσα**;

Štěpánka Sekaninová, Πώς να μάθετε τον δράκο σας να φροντίζει τον εαυτό του, εκδ. Susaeta (διασκευή)



Μαθαίνουμε για τις λέξεις **εδώ**, **εκεί**, **πάνω**, **κάτω**, **μέσα** στις δραστηριότητες 6, 7 και 8

5.3 Τι μας αρέσει να κάνουμε στο σπίτι μας;



2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές του κειμένου; Πού βρίσκονται οι ήρωες;
- Ποιες συμβουλές έδωσε η πριγκίπισσα στον δράκο για ένα πιο τακτοποιημένο και καθαρό δωμάτιο;

- Εμείς συμμαζεύουμε συχνά το δωμάτιό μας;
- Γιατί το δωμάτιό μας πρέπει να είναι τακτοποιημένο και καθαρό;



3. Ας μιλήσουμε!

α) Περιγράψω στην τάξη το δωμάτιό μου!



Μαθαίνουμε πώς ρωτάμε και πώς απαντάμε στις δραστηριότητες 4 και 5.

β) Μπορούμε να περιγράψουμε το σπίτι μας; Είναι μονοκατοικία ή μήπως ένα διαμέρισμα πολυκατοικίας; Πόσα δωμάτια έχει; Έχει αυλή ή μπαλκόνι; Γράφουμε μια μικρή παράγραφο για το σπίτι μας!



4. Βλέπουμε τις παρακάτω εικόνες και συζητάμε με τους συμμαθητές μας. Τι μας δείχνουν; Πού τις συναντάμε; Τι μπορεί να σημαίνουν;



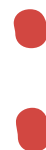
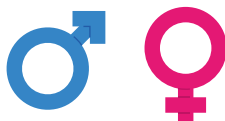
Όλες αυτές οι εικόνες λέγονται πινακίδες. Οι πινακίδες μας δίνουν πληροφορίες με σύντομο τρόπο χρησιμοποιώντας σύμβολα ή γράμματα.



Πινακίδες
Οδικής
Κυκλοφορίας



5. Οι άνθρωποι χρησιμοποιούμε συχνά σύμβολα για να αναπαραστήσουμε έννοιες, λέξεις ή φράσεις. Το ίδιο κάνουν και οι μηχανές και τα ρομπότ. Πρέπει να γνωρίζουμε μια γλώσσα για να κατανοούμε τα σύμβολα αυτά; Ξέρεις κάποια από αυτά τα σύμβολα; Μπορείς να τα βρεις και να τα ζωγραφίσεις στο τετράδιό σου;



6. Παρατηρούμε τις δύο εικόνες και συζητούμε με τον/τη διπλανό/ή μας: Ποιες είναι οι ομοιότητες και ποιες οι διαφορές μεταξύ τους; Έπειτα τις αντιστοιχίζουμε με τη σημασία τους!



- Νοσοκομείο ή Κέντρο Υγείας



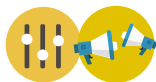
- Ξενοδοχείο ή Πανδοχείο

Ποιο στοιχείο στις δύο εικόνες μας βοήθησε να κάνουμε την αντιστοίχιση;

Τι μας δείχνουν οι πινακίδες;



5.3 Τι μας αρέσει να κάνουμε στο σπίτι μας;



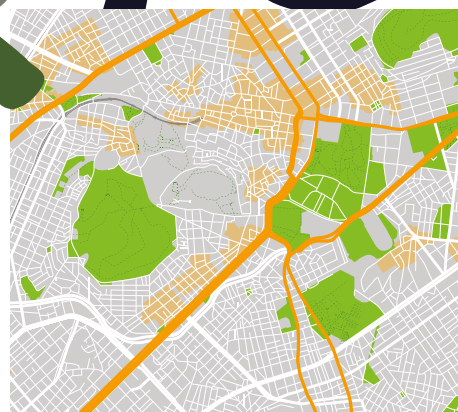
7. Παρατηρούμε όλες τις πινακίδες που υπάρχουν από το σπίτι μας μέχρι το σχολείο (στον δρόμο, σε πολυκατοικίες ή σπίτια, σε μαγαζιά, σε αυτοκίνητα κτλ).
Τις καταγράφουμε σε ένα χαρτί (ή τις φωτογραφίζουμε) και συζητούμε στην τάξη μαζί με τους συμμαθητές μας όλα όσα βρήκαμε!

Είδα όλες τις πινακίδες από το σπίτι μου μέχρι το σχολείο, αλλά καμία δεν έλεγε «ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ»... Δεν το βάζω κάτω... Θα ψάξω σε όλη την πόλη και θα το βρω!!

Άσκηση
προσανατολισμού



Χάρτης



Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι μάθαμε; Τι μας δυσκόλεψε;
Τι θα θέλαμε να μάθουμε; Τι μας βοηθάει να μαθαίνουμε;

5.4

Τι κάνουμε τελικά στο σπίτι και στο σχολείο;

1. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

Η οικογένεια Δωματίου



Η οικογένεια Δωματίου είχε μόλις μετακομίσει στο καινούριο της σπίτι. Ο κύριος και η κυρία Δωματίου, μαζί με τα τρία παιδιά τους, τη γιαγιά και τη γάτα άνοιξαν την πόρτα και βρέθηκαν στο ψηλοτάβανο σαλόνι τους. Τα έπιπλα δεν είχαν μεταφερθεί ακόμα, κι έτσι το σπίτι ήταν άδειο. Το μόνο που υπήρχε μέσα ήταν ένα μαλακό χαλί στρωμένο μπροστά σε ένα μεγάλο τζάκι.

(...) Δεν ήταν ακόμα ώρα για

ύπνο, αλλά, όπως αποδείχτηκε, ήταν ιδανική ώρα για κωλοτούμπες, κατακόρυφα ακροβατικά στους τοίχους και παλαβούτσικα χορευτικά στο παρκέ. Έπαιξαν κρυφτό με τις σκιές τους και έκαναν μια φασαριόζικη παρέλαση (...). Σύντομα, όμως, όλοι κουράστηκαν και σωριάστηκαν ξανά στο χαλί. «Βαρέθηκα», είπε ο Ιάσωνας. «Δεν έχουμε τίποτα να παίξουμε;» αναρωτήθηκε ο Κίμωνας. «Τα δωμάτια είναι άδεια...» είπε με παράπονο η Λήδα. Η μαμά ήπιε μια γουλιά χαμομήλι, τους κοίταξε όλους και είπε: «Παιδιά, εμένα μου αρέσει που τα δωμάτια είναι άδεια. Θα μπορούσα να τα γεμίσω απ' την αρχή με...»



ΚΕΙΜΕΝΟ 1

«Με μπαλόνια!» τη διέκοψε η Λήδα με ενθουσιασμό.

«Εγώ θα ήθελα όλα τα πράγματα να ήταν ανάποδα! Από το ταβάνι θα κρέμονταν οι καρέκλες και το τραπέζι!» είπε ο μπαμπάς.

«Με σοκολάτα!» φώναξε ο Ιάσωνας.

Ο Κίμωνας που είχε στο μεταξύ πεινάσει, είπε: «Θα ήθελα ένα δωμάτιο γεμάτο μακαρόνια!»

Και η μαμά είπε αποφασιστικά: «Ε, λοιπόν, εγώ θα προτιμούσα ένα δωμάτιο γεμάτο με ... καναρίνια!»

5.4 Τι κάνουμε τελικά στο σπίτι και στο σχολείο;



2. Απαντάμε στις ερωτήσεις - Συμπληρώνουμε τις ασκήσεις.

α) Τι σκέφτηκε να κάνει η οικογένεια Δωματίου στο άδειο της σαλόνι; Μπορούμε να γράψουμε στο τετράδιό μας, τι θα έκανε η δική μας οικογένεια, αν ήταν στη θέση τους;

Ποιος φαντάστηκε αυτό το δωμάτιο;



β) Τα μέλη της οικογένειας Δωματίου φαντάστηκαν πώς θα ήθελαν να είναι τα δωμάτιά τους!

Στο τετράδιό μας περιγράφουμε το δικό μας φανταστικό δωμάτιο! Με τι θα θέλαμε να είναι γεμάτο;

Γράφουμε μια μικρή παράγραφο ξεκινώντας έτσι: «Το φανταστικό μου δωμάτιο, θα ήθελα, να είναι γεμάτο με.....».



3. Συνεργάζομαι με τον/τη διπλανό/ή μου και δημιουργούμε μαζί ένα φανταστικό δωμάτιο!



Εγώ θα ήθελα ένα δωμάτιο γεμάτο με καταπράσινα μπρόκολα!!!



Ώρα για παιχνίδι!

A) Τα μέρη του σπιτιού



B) Τοποθετούμε τα έπιπλα στο σωστό δωμάτιο



Ζωγραφική – φανταστικό δωμάτιο



Τι να πεις;; Υπάρχουν και αυτοί οι περίεργοι άνθρωποι!!!



4. Σκεφτόμαστε και συζητάμε τι κάνουμε, συνήθως, εμείς με την οικογένειά μας, το Σαββατοκύριακο.

5. Γράφουμε ένα email στον ξάδερφο ή στην ξαδέρφη μας, για να τον/την καλέσουμε, να μείνει στο σπίτι μας, το βράδυ του Σαββάτου.



6. Ωρα για παιχνίδι!

Χωριζόμαστε σε δύο ομάδες, τους **οδηγούς** και τους **εξερευνητές**. Θα παίξουμε το **παιχνίδι του κρυμμένου θησαυρού!** Η ομάδα των οδηγών κρύβει κάτι που έχει συμφωνηθεί από όλους. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο του σχολείου ή ένα παιχνίδι. Έπειτα, ετοιμάζει γραπτές οδηγίες. Δίνει την πρώτη οδηγία στην ομάδα των εξερευνητών, ενώ οι υπόλοιπες βρίσκονται σε διαφορετικές κρυψώνες (κάτω από το θρανίο, μέσα στη βιβλιοθήκη, δίπλα στη μπασκέτα κ.α.). Η τελευταία οδηγία είναι αυτή που οδηγεί στον κρυμμένο θησαυρό. Εναλλακτικά, ορισμένα μέλη της ομάδας μπορούν να **ζωγραφίσουν** κάποιες από τις οδηγίες.

Πού θα μου πάει να τον ανακαλύψω τον θησαυρό!



Χώροι σπιτιού



5.4 Τι κάνουμε τελικά στο σπίτι και στο σχολείο;



7. Παρατηρούμε προσεκτικά και περιγράφουμε την εικόνα στο τετράδιό μας. Το σχεδιάγραμμα θα μας βοηθήσει.



8. Σε αυτήν την ενότητα μάθαμε να φτιάχνουμε λίστες. Πηγαίνουμε στο τετράδιό μας και φτιάχνουμε μια λίστα για τα πράγματα που χρειαζόμαστε, όταν πηγαίνουμε στη θάλασσα.



9. Παρατηρούμε τις παρακάτω πινακίδες και προσπαθούμε να περιγράψουμε τη σημασία τους!



.....



.....



.....






.....



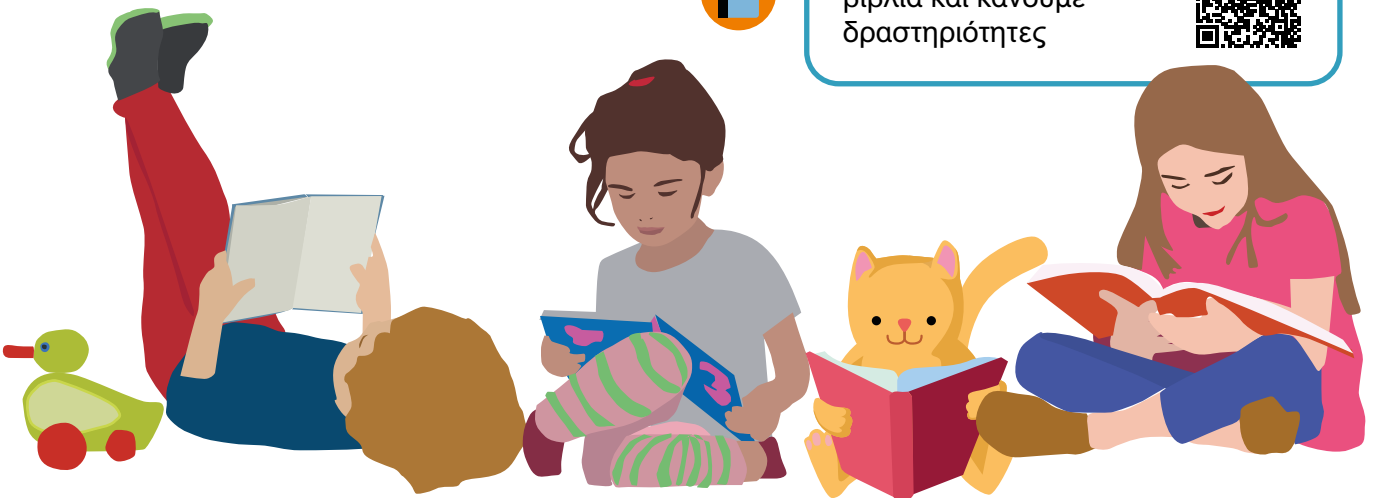
Η ενότητα τελείωσε!

Βάζω ✓ στην απάντηση που μου ταιριάζει περισσότερο.

Πόσο καλά κάνω τα παρακάτω:			
Περιγράφω πρόσωπα, δωμάτια, κτίρια.			
Αφηγούμαι μια ιστορία.			
Φτιάχνω λίστες.			
Γράφω email.			
Συμπεριφέρομαι σωστά στο σπίτι και στο σχολείο.			
Προσανατολίζομαι στον δρόμο για το σχολείο και το σπίτι μου.			
Παρατηρώ τις πινακίδες και να καταλαβαίνω το νόημά τους.			



Διαβάζουμε ολόκληρα βιβλία και κάνουμε δραστηριότητες



ΣΥΖΗΤΑΜΕ...

για τα παραδοσιακά
κάλαντα των γιορτών

ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ...

τα πιο γνωστά γλυκά
των Χριστουγέννων

ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ...

κείμενα σχετικά με
τα Χριστούγεννα και
την Πρωτοχρονιά

Τι γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά;



Λύτρας Ν., "Τα κάλαντα" (5/3/2024) [εικόνα-πίνακας], Wikimedia Commons



- Τι μας δείχνει ο πίνακας;
- Μπορούμε να περιγράψουμε τον χώρο και τους ανθρώπους;
- Τι συναισθήματα μας δημιουργεί;



Μπορούμε να βρούμε περισσότερες πληροφορίες για τον συγκεκριμένο πίνακα και τη σημασία του κάνοντας περιήγηση στην ιστοσελίδα του Λαογραφικού Μουσείου Περαχώρας, πληκτρολογώντας στην αναζήτηση: «Τα κάλαντα του Νικηφόρου Λύτρα»

Πριν από τη γιορτή των Χριστουγέννων συνηθίζουμε να βγαίνουμε στους δρόμους και να λέμε τα κάλαντα! Μπορούμε να θυμηθούμε κάποια δική μας στιγμή που βγήκαμε με τους/τις φίλους/ες μας και είπαμε τα κάλαντα; Πώς νιώσαμε;



1. Να τα πούμε;

Το ήξερες ότι υπάρχουν πάνω από 20 διαφορετικά κάλαντα Χριστουγέννων; Από άκρη σε άκρη της Ελλάδας και της Κύπρου ακούγονται διαφορετικά κάλαντα! Χωριζόμαστε σε ομάδες και επιλέγουμε κάλαντα από 3 διαφορετικές περιοχές! Έπειτα, με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού πληροφορικής αναζητούμε στο διαδίκτυο τα κάλαντα από τις περιοχές που επιλέξαμε και ζητούμε από την/τον εκπαιδευτικό μουσικής να μας δείξει τον ρυθμό για να τα τραγουδήσουμε σε όλο το σχολείο! (Η αναζήτηση με εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης θα μάς βοηθήσει πολύ)



2. Ποια γλυκά τρώμε στις γιορτές; Διαβάζουμε τα κείμενα, συζητούμε μεταξύ μας και επιλέγουμε!

Τα Χριστούγεννα παραδοσιακά είναι η εποχή των γλυκών! Τούρτες, δίπλες, κουλουράκια με σχήμα αστεριού, χιονούλες, προφιτερόλ και φυσικά...μελομακάρονα και κουραμπιέδες! Ή μήπως κουραμπιέδες και μελομακάρονα; Έχουν και μια αιώνια μάχη τα δύο γλυκά... Πάμε να τα γνωρίσουμε;

Ο φον Κουραμπιές, της γνωστής οικογένειας, μόνο κουραμπιές δεν ήταν κατά βάθος. Λένε πως όταν ήταν μικρός τα παιδιά στο σχολείο τον κοροΐδευαν, γιατί όταν φταρνιζόταν του έφευγε όλη η ζάχαρη άχνη και έμενε φαλακρός!

Μελομακαρονάδες, είσαστε κουμπαραδες!
Μην το παρατραβάτε, την άχνη μας θα φάτε.

Ο κόμης Μελομακαρόνης βέβαια δεν ήταν κανένας καλύτερος. Λένε πως μικρός είχε αρπάξει λίγο στον φούρνο και όλοι τον μπέρδευαν με μουστοκούλουρο, γι' αυτό είχε πάντα νεύρα.

Κουραμπιέ κουραμπιέ, θα σε κάνουμε πουρέ!
Κοίτα μη σε πιάσει η πάχνη και σου φύγει όλη η άχνη!

Κυριάκος Χαρίτου, *Φον Κουραμπιές εναντίον Κόμη Μελομακαρόνη*, εκδ. Μεταίχμιο (Διασκευή)

Ποιο από τα δύο γλυκά μας αρέσει πιο πολύ; Κυκλώνουμε την απάντησή μας!

A) **κουραμπιές** B) **μελομακάρονο**

Ρωτάμε τώρα τους συμμαθητές μας τη δική τους απάντηση! Ποιο γλυκό νίκησε στην τάξη μας;



Με τόσο μάλωμα στέγνωσε το στόμα μου... Θα μου δώσεις λίγο από το σιρόπι σου;

Φυσικά! Κι εμένα σαν να έπεσε το ζάχαρό μου... Μπορείς να φτερνιστείς πάνω μου; Θέλω λίγη από την άχνη σου!



3. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

Εξετάσεις για την ΑΪ-ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΙΤΛΟ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε την εικόνα και τον τίτλο του κειμένου. Μπορεί να μας βοηθήσουν να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου.



Μας συγχωρείτε, αλλά... θα πρέπει να ξανάρθετε. Οι ανακοινώσεις της σχολής ξεκάθαρα αναφέρουν: Την πρώτη μέρα οι υποψήφιοι πρέπει να φορούν κόκκινα, να έχουν αφήσει μούσι και τον σάκο τους να φέρουν!

Συγχαρητήρια που διάλεξες Αϊ-Βασίλης να σπουδάσεις! Καλή επιτυχία εύχομαι ολόκαρδα στις εισαγωγικές σου εξετάσεις!



Για αρχή, γνωρίζετε από χάρτες και πορείες; Είναι σημαντικό να ξέρετε προσανατολισμό, σοφά να σχεδιάζετε του έλκηθρου την πορεία, κάθε διεύθυνση παιδιού στη Γη να εντοπίζετε στον χάρτη με τη μία.

1



Όσπου η κλεψύδρα που έχετε μπροστά σας να αδειάσει, πρέπει όλα αυτά τα γράμματα παιδιών να τα έχετε διαβάσει!

2

3

Τώρα μοιράστε τα δώρα στις κάλτσες σβέλτα και με γρηγοράδα.
- Ναι, όχι σε αυτές... αυτή είναι η μπουγάδα!



ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ...

πληροφορίες
για την Καθαρή
Δευτέρα

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ...

το δικό μας ποίημα

ΓΙΝΟΜΑΣΤΕ...

μάγειρες

Τι γιορτάζουμε την Καθαρή Δευτέρα;



Παρατηρούμε την εικόνα και συζητάμε:

- Τι δείχνει η παραπάνω εικόνα;
- Ποια είναι τα έθιμα της Καθαρής Δευτέρας;

1. Διαβάζουμε το ποίημα και απαντάμε στις ερωτήσεις.



ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΙΤΛΟ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε την εικόνα και τον τίτλο.

Θα μας βοηθήσουν να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου.

Χαρταετοί στον ουρανό



Κάθε Καθαρή Δευτέρα
ανοιξιάτικέ μου αέρα,
στα παιδιά μας λες: εντάξει
ο αετός σας θα πετάξει.

Φύσα αγέρα λεβεντιά
παίξ' αετό με τα παιδιά
φεύγει ο αετός ψηλά
Και στον άνεμο μιλά.

Φρρρ! Ακολουθούν κι άλλοι,
πιο μικροί και πιο μεγάλοι.
Ένας χάρτινος στρατός
ξάφνου κολυμπάει στο φως.

- Κάθε πότε πετάμε χαρταετό;
- Ποιος βοηθάει τον χαρταετό να πετάξει;

● Θυμόμαστε σε ποιο μέρος πετάμε συνήθως χαρταετό με την οικογένειά μας;

● Ποιος είναι ο χάρτινος στρατός και γιατί κολυμπάει στο φως;



● Χωριζόμαστε σε τρεις ομάδες και ζωγραφίζουμε από μια στροφή του ποιήματος.

● Πώς μας φάνηκε αυτό το ποίημα; Τι μας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση και γιατί;



2. Γινόμαστε ποιητές και όλοι μαζί γράφουμε ένα δικό μας ποίημα για τον χαρταετό! Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις λέξεις «χαρταετός, πετώ, ταξίδι μακρινό, ουρανός, γελώ» ή ό,τι άλλο βάλει ο νους μας! Δεν ξεχνάμε να δώσουμε έναν τίτλο στο ποίημά μας.



3. Γνωρίζουμε γιατί τη μέρα αυτή τη λέμε Καθαρή Δευτέρα; Εδώ θα μάθουμε μερικές πληροφορίες γι' αυτήν.

Μαθαίνω για την
Καθαρή Δευτέρα



4. Ποια φαγητά συνηθίζουμε να τρώμε την περίοδο της νηστείας;

Μαθαίνουμε ποια
φαγητά τρώμε την
Καθαρή Δευτέρα



5. Γινόμαστε μάγειρες! Διαβάζουμε τη συνταγή και φτιάχνουμε την Κυρά Σαρακοστή.

Η Κυρά
Σαρακοστή



Μα ποια είναι η
Κυρά Σαρακοστή;



Την έφτιαχναν οι γιαγιάδες με αλεύρι και νερό, όταν ξεκινούσε η νηστεία της Σαρακοστής. Δεν της έβαζαν στόμα, γιατί νήστευε και της έφτιαχναν 7 πόδια! Όσες και οι εβδομάδες μέχρι το Πάσχα.

3η Ενότητα

Βιβλία

Περσίβαλ, Τ. 2022. *Το τερατάκι του Μίλο*. Μτφρ. Π. Γαβρηλίδου. Εικ. Τομ Περσίβαλ. Αθήνα: Ψυχογιός.

Στεργίου, Σ. 2017. *Ο Μικρός Πρίγκιπας ΤΟΥ ΑΝΤΟΥΑΝ ΝΤΕ ΣΕΝΤ-ΕΞΙΠΕΡΙ*. Εικ. Σ. Στεργίου. Αθήνα: POLARIS.

Χαλικιά, Α. 2019. *Τα παπούτσια των άλλων*. Εικ. Φ. Τίκκου. Αθήνα: Ίκαρος.

4η Ενότητα

Βιβλία

Ευελπίδου, Ν. 2022. *Το ταξίδι της σταγόνας*. Εικ. Ζ. Yamamoto. Αθήνα: Ελληνοεκδοτική.

Μάγος, Κ. 2012. *Το δάσος της ξύλινης ξύστρας*. Εικ. Μ. Δεληβοριά. Αθήνα: Πατάκης.

Μουρίκη, Κ. *Ο Ήλιος και ο Άνεμος*. Αθήνα: Παράθυρο στην εκπαίδευση του παιδιού.

Ντε λα Μπεντογιέρ, Κ. & Σ. Σιού, 2022. *Το μεγάλο βιβλίο του καιρού*, Μτφρ. Έ. Πάλλη. Αθήνα: Ψυχογιός.

Ακουστικό Υλικό

Ιωαννίδης Α., στίχοι-μουσική: Γ. Χατζηπιερής, 2017, *Στην παλιά μου γειτονιά, Τα ταξίδια του τεμπέλη δράκου*, COBALT MUSIC - HELLASDISC

Πες μου ένα παραμύθι, *Το Δάσος της αγάπης*, Ιούνιος 16, 2024, εκπαιδευτικό βίντεο <https://www.youtube.com/watch?v=5QSVYw7x8nE>

5η Ενότητα

Βιβλία

Γιαγιάννου, Μ. 2023. *Οικογένεια Δωματίου*, εικ. Ί. Σαμαρτζή, Αθήνα: Ψυχογιός.

Ηλιόπουλος, Β. 2007. *Άριστα 10*, Αθήνα: Πατάκη.

Σεκανιονά, Š. 2022. *Πώς να μάθετε τον δράκο σας να φροντίζει τον εαυτό του*, μτφρ. Ε. Τουλούπη, Εικ. V. Zacharoná, Susaeta.

Σταματούδη, Ε. 2021. *Savoir Vivre για παιδιά! Καλοί τρόποι στο σχολείο*, εικ. Μ. Αλεξάνδρου, Αθήνα: Σιδέρης.

Χριστοπούλου, Α. 2022. *Ένας ΝΤΑΗΣ στο σχολείο μας*, εικ. Σ. Ελευθερίου, Αθήνα: Ψυχογιός.

Ακουστικό Υλικό

Μπουλώτης, Χ. 2007. *Πετάει, πετάει το σχολείο!*, Αθήνα: Παπαδόπουλος.

Επετειακή Ενότητα: Χριστούγεννα

Βιβλία

Παπαθεοδούλου, Α. *Εξετάσεις για την ΑΪ-ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ*, εικ. Μ. Δεληβοριά, Αθήνα: Παπαδόπουλος

Χαρίτου, Κ. 2010. *Φον Κουραμπιές εναντίον Κόμη Μελομακαρόνη*, εικ. Ν. Σταματιάδη, Αθήνα: Μεταίχμιο

Επετειακή Ενότητα: Καθαρή Δευτέρα

Βιβλία

Καρθαίου, Ρ. 1972. *Χαρταετοί στον ουρανό*, Αθήνα: Πατάκη.

3η Ενότητα

Σελ. 8 “Τα μυαλά που κουβαλάς” [αφίσα]. Προσωπική συλλογή της συγγραφικής ομάδας.

Σελ. 20 Ιακωβίδης, Γεώργιος. “Τα πρώτα βήματα” (15-1-2024) [πίνακας]. Πινακοθήκη Αβέρωφ.

Σελ. 21 Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Νίκος. “Προσωπογραφία κοριτσιού” (20-1-2024) [πίνακας]. Μουσείο Μπενάκη.

Από το **Shutterstock** (www.shutterstock.com) έχουν αντληθεί οι εικόνες στην σελίδα: 18

4η Ενότητα

Σελ. 30 ΧΧ, “Πηγές Αγίας Βαρβάρας Δράμας”. *Natura Graeca*, 2/8/2022.

<https://www.naturagraeca.com/ws/130,192,302,1,1,%CE%A0%CE%B7%CE%B3%CE%AD%CF%82-%CE%91%CE%B3%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CE%92%CE%B1%CF%81%CE%B2%CE%AC%CF%81%CE%B1%CF%82-%CE%94%CF%81%CE%AC%CE%B-C%CE%B1%CF%82>

Σελ. 33 “Peaceful waterfall”, Wikimedia Commons, Wikimedia Foundation, 13/08/2024.

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Peaceful_waterfall_\(Unsplash\).jpg?uselang=el](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Peaceful_waterfall_(Unsplash).jpg?uselang=el)

Σελ. 33 “The Beartooth Mountains from Buffalo Plateau Trail”,

Wikimedia Commons, Wikimedia Foundation, 13/08/2024.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Beartooth_Mountains_from_Buffalo_Plateau_Trail.jpg?uselang=el

Σελ. 33 “El Guamache Bay, Margarita island”, Wikimedia Commons, Wikimedia Foundation, 13/08/2024.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:El_Guamache_Bay,_Margarita_island.jpg?uselang=el

Σελ. 33 Van Gogh, Vincent. *Amandelbloesem/ Farmhouse in Provence*. Paintings. Wikimedia Commons, Wikimedia Foundation, 13/08/2024.

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=Vincent+van+Gogh&title=Special:Media-Search&go=%CE%9C%CE%B5%CF%84%CE%AC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7&uselang=el&type=image>

Σελ. 34 Van Gogh, Vincent. *Self-Portrait*. Paintings. Wikimedia Commons, Wikimedia Foundation, 13/08/2024.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vincent_van_Gogh_-_Self-Portrait_-_Google_Art_Project.jpg?uselang=el

Επετειακή Ενότητα: Χριστούγεννα

Σελ. 78 <https://laografiko-perachoras.gr/ta-kalanta/>

